

Upravništvo: Ljubljana, Knačjeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedelja.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knačjeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strgsmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračaja.

NAŠA MLADINA V SOKOLSKI PRAGI

Veličastne manifestacije češkoslovaško-jugoslovenskega bratstva in ljubezni ob prihodu našega sokolskega naraščaja

Praga, 24. jun. h. Danes sta prispela semkaj vlaka s jugoslovenskim sokolskim naraščajem, ki bo sodeloval na X. vse-sokolskem zletu v Pragi. Prihod in sprejem se je pretvoril v veličastno manifestacijo češkoslovaško-jugoslovenskega sokolskega bratstva. Zaradi navdušenih sprejemov po vseh večjih mestih, sta prispela vlaka v Prago z veliko zamudo. S prvim vlakom se je pripeljalo 605 naraščajnic in naraščajnikov iz Maribora, Ljubljane in Zagreba, z beograjskim pa 422. Potovali so preko Madžarske in so se na češkoslovaških tleh ustavili najprej v Bratislavi.

Od Bratislave do Prage

Ze pri prestopu meje jih je pozdravilo posebno odposlanstvo češkoslovaškega sokolstva, v Bratislavi pa jim je bil prirejen nenavadno prisrčen sprejem. Poleg mnogostevnega sokolstva so jih sprejeli na kolodvoru zastopniki civilnih in vojaških oblasti, raznih nacionalnih organizacij še ogromna množica, ki je prihod jugoslovenske sokolske mladine pozdravila s silnimi ovacijami. V Bratislavi so mlade jugoslovenske goste ne samo obsuli s cvetjem, marveč so jim dali tudi vse polno okrepčil, tako da so od potovanja sicer utrujeni sokolski popotniki kaj kmalu pozabili na vse napore in se počutili kakor doma.

Od Bratislave preko Brna, Pardubice do Prage je bila vsa pot jugoslovenske sokolske mladine in sam triumf sokolske misli in češkoslovaško-jugoslovenskega bratstva. Ne le vse postaje, ne glede na to, ali se je na njih vlak ustavil ali ne, marveč tudi steherna hišica, ki jo je bilo videti iz vlaka, vse je bilo na čast jugoslovenskim sokolskim gostom v cvetju in zastavah. Na vseh postajah so jih pričakovali sokolske čete in oddelki češkoslovaškega sokolskega naraščaja z zastavami in godbami in povsod so bile zbrane velike množice, ki so jugoslovenske sokolske goste navdušeno

pozdravljale. Skozi postaje je moral vlak zaradi tega voziti počasneje in tako se je zamuda večala od postaje do postaje. Kjerkoli se je vlak ustavil, so ljudje objemali postavne jugoslovenske Sokolice in Sokolice, jih obsipali s cvetjem, prihajali v železniške vozeve, prinašali okrepčila in sploh v vsakem pogledu skrbeli za to, da je bilo potovanje čim boljše in udobnejše.

Stotisoč ljudi pri sprejemu v Pragi

Naravnost triumfalen sprejem je priredila jugoslovenski sokolski mladini sokolska Praga. Wilsonov kolodvor je ves v zastavah in zelenju, na peronu in na trgu pred kolodvorom ter v stranskih ulicah je pričakovala mlade sokolske goste gotovo stotisoč glava množica. K sprejemu na kolodvoru je prišlo celotno predsedstvo ČOS s starostar dr. Bukovskim in načelnikom Klingerjem, celotno predsedstvo SKJ s prvim podpredsednikom Ganglom, drugim podpredsednikom Paunkovičem in načelnikom Pihlerjem, nadalje predsedstvo češkega Sokolstva v Ameriki, primator Prage dr. Zenkl, zastopniki vseh ministrov, jugoslovenski poslaniki dr. Protič, zastopniki češkoslovaške armade in izredno veliko češkoslovaških oficirjev. Ob navdušenem sokolskem pozdravu in med gromkim vzklikanjem se je izred kolodvor formiral sprevod jugoslovenskega sokolskega naraščaja ter z godbo na čelu krenil po glavnih praških ulicah v Tyršev dom. Praga je že vsa praznično sokolska. Raz vsako hišo, na slehernem balkonu, na vsakem oknu plapolala nešteto zastav in zastavic, hiše so prepletene z girlandami, preko ulic ogromni transparenti, na vseh kandelabrih in na posebej postavljenih jamborih ogromne zastave. Že o priliki nastopa sokolske dece je Praga pokazala, da posveča sokolski mladini posebno pozornost, toda

današnji pohod jugoslovenske sokolske mladine je bil ena sama nepretrgana manifestacija ljubezni in bratstva ter nemotnega zaupanja v jugoslovenski sokolski naraščaj. Po vseh ulicah, koder je šel sprevod, je nepregledna množica tvorila špalir, na balkonih, na oknih in celo na strehah je bilo vse polno ljudi in od vseh strani so gromili jugoslovenski sokolski mladini v pozdrav navdušeni klici.

Pred Tyrševim domom je jugoslovenske sokolske goste nagovoril najprvo načelnik ČOS br. dr. Klinger, ki je izrekel topel pozdrav vsega češkoslovaškega Sokolstva in izrazil posebno zadovoljstvo, da se je jugoslovenska sokolska mladina v tako velikem številu odzvala povabilu na X. praški vsesokolski zlet in s tem pokazala, da verno sledi tradicijam jugoslovenskega Sokolstva, ki se je vedno ramo ob ramo borilo s češkoslovaškim Sokolstvom za skupne ideje in skupne ideale. Za njim je v imenu Prage pozdravil v srbohrvatskem in slovenskem jeziku primator Prage dr. Peter Zenkl, ki je naglasil, da so Jugoslovenci v Pragi vedno dobrodošli gostje, a z največjim veseljem sprejema Praga jugoslovensko sokolsko mladino, v kateri vidi jamstvo trajnega in neporušnega bratstva med češkoslovaškim in jugoslovenskim narodom. Silno navdušenje je izrazil pozdrav, ki ga je izrekel jugoslovenski sokolski mladini zastopnik češkoslovaškega oficirskega zbora. Vsa zbrana množica je na koncu zapela slovansko himno »Hej Slovani!«

Jugoslovenski sokolski naraščaj je nastanjen v Tyrševem domu in v okoliških poslopjih, ki so jih v ta namen posebej preuredili. Vsi so čili in zdravi ter se veselijo, da bodo mogli sodelovati pri tej veliki sokolski manifestaciji. Glavnemu nastopu v nedeljo 26. t. m. bo poleg drugih oddelkov osebno prisostvoval tudi prezident republike dr. Beneš.

Grof Ciano — lord Perth

Pogajanja med Anglijo in Italijo o španskem problemu se nadaljujejo — Nova navodila angleškega poslanika

London, 24. jun. o. Angleška vlada se intenzivno pripravlja za nadaljnja pogajanja z Italijo za uveljavljanje angleško-italijanskega sporazuma in likvidacijo španskega problema. Lord Perth je že prejel iz Londona nova navodila in se bo najkasneje jutri zopet sestel z zunanjim ministrom Ciano. Kakor v Rimu tako se tudi v Londonu boje slehernega nadaljnega odlašanja. Če se bo sporazum o umiku tujih prostovoljcev in obnovi kontrole okrog španije zares izvedel šele v dveh ali v treh mesecih, kakor napovedujejo bi šele tedaj stopil v veljavo angleško-italijanski središčni pakt. Zato forsirajo z obeh strani izpolnitev vzajemnih pogojev za njegovo uveljavljanje.

Kar se tiče Mussolinijevega sklepa, da Italija v najkrajšem roku umakne 10.000 italijanskih legionarjev iz španije, se je zvedelo, da se je odločil za to le zaradi tega, ker je bilo v Rifu na novo mobiliziranih 10.000 Maročanov.

Italijanski tisk o posredovalni akciji

Rim, 24. jun. o. Italijanski tisk ne verjame, da se bo angleška vlada angažirala za morebitno posredovalno akcijo v Španiji, s katero naj bi se doseglo premirje med obema španskima taboroma. Sploh so vsi načrti o tej stvari precej nejasni, ker bo prizadet prestiž one sile, ki bi posredovala med Francijo in nacionalistično Španijo. Londonski tisk, pravijo italijanski listi, je večkrat izrazil željo, da bi se obenem z izvedbo angleško-francoskega načrta o umiku tujih prostovoljcev in kontroli v Španiji zavzele vseile tudi za zaključitev premirja. V Londonu so smatrali, da bo ob sklenitvi premirja mogoče vzpostaviti neposreden stik med obema španskima taboroma, ki naj bi se nato spora-

zumela o ustanovitvi posebnega režima v Španiji, ki bi bil po svojem značaju nekako sredi med Francovim fašizmom in sedanjim republikanskim režimom v Španiji. Te britanske želje pa so po mnenju rimskega »Tribune« absurdne, ker tak kompromis sploh ni mogoč, še najmanj pa sedaj v Španiji, v kateri je po dveh letih državljanske vojne med obema taboroma nastal tolik prepad.

Kljub temu naglašala italijanski tisk potrebo, da bi se angleško-italijanski pakt čim prej uveljavil. V ta namen bi morala Anglija omiliti pogoje, ki jih je postavila za njegovo uveljavljanje.

Negrin za pogajanja

Pariz, 24. jun. o. »Jour« je objavil vest iz Bayonna, da so na včerajšnji seji republikanske vlade v Barceloni podrobno pričeli položaj in sklenili ukrepe za čim intenzivnejšo mobilizacijo v Kataloniji. Na seji je Negrin izjavil, da je načelno za pogajanja z Burgosom, kar pa je izzvalo hud spor z radikalnimi elementi. Tudi nekateri člani katalonske generalitade obsojajo Negrinovo zdržanje. Kakor zatrjujejo, ni izključeno, da bo nastala zaradi problema o premirju še huda notranja kriza v republikanski Španiji.

Angleška represalija proti generalu Francu

London, 24. jun. o. »Daily Express« poroča, da namerava Chamberlain odpoklicati britanskega diplomatskega zastopnika v Burgosu, če Franco angleški vladi ne bi dal vsa zahtevana poročila, da se letalski napadi na angleške ladje v španskih vodah ne bodo več ponovili. Obenem bo seveda zapustil London tudi nacionalistični španski posebni delegat vojvoda Alba.

Japonska ofenziva ob Jangeju zastala

Naraščajoča poplava onemogoča japonske operacije proti Hankovu

Hankov, 24. jun. o. Japonska ofenziva vzdolž Jangeja proti Hankovu, ki jo je vodil vrhovni poveljnik japonskih sil na Kitajskem general Terauchi, je zaradi velikih poplav sedaj popolnoma zastala. Japonci so na to kitajsko taktično potezo reagirali z novimi hudimi letalskimi napadi na vsa večja kitajska mesta in postojanke, pa tudi letalske akcije se jim doslej niso posrečile. Večja eskadrila japonskih letal je skušala davi razdejati napise ob reki Jangej v zaledju kitajske vojske, da bi tudi kitajske sile spravila v stisko, rezultat pa je bil poraz japonskih letal. Kitajske protiletalske baterije so japonska letala zdecimirale, ostalo pa so opravili še kitajski lovci, pred katerimi so se morala japonska letala naglo umakniti proti vzhodu. Na podoben način se je zaključil letalski napad na utrbo pri Madangu, kjer so vse kitajske vojaške naprave ostale nepoškodovane. Protiletalske baterije so ja-

panska letala prepodile 2 km pred Madangom.

Pri Mandangu je pravkar v teku hudo medsebojno obstreljevanje. Japonci si na vse načine prizadevajo, da bi vendarle izkrcali s svojih transportnih ladij več oddelkov vojaštva. Transportne ladje so pripile tja pod zaščito okrog 60 japonskih vojnih ladij, katere pa kitajska letala ne preostano napadajo. Vse kaže, da se bo morala japonska vojska na Jangeju umakniti nazaj proti Ankungu.

Na bojišču med Hofejem in Liungom je zavladala tišina. Japonska poročila potrjujejo težavni položaj, v katerega je zašla japonska vojska na obeh obrežjih Jangeja zaradi poplav, ki so se od Tajhuga razširile že proti Ankungu in Kiukiangju. Zaradi teh poplav so sedaj vsi dohodi v Hankov od severa, juga in vzhoda onemogočeni. Od Kiukiangja se poplave naglo širijo proti Vuhuju.

Med tem se je vodovje Rumene reke že prelilo v območje pritokov Jangeja. Zaradi njega je prestopila bregovine tudi reka Ša, ki se steka v reko Hvaj, glavni pritok Jangeja. V nekaj dneh se bosta obe poplavi združili.

Boji pred Svatovom se nadaljujejo. Japonske vojske ladje se vedno z vso silo obstrjuje kitajske postojanke okrog te luke, vendar so tudi danes ostala zmanj vsa japonska prizadevanja, da bi se večji oddelki japonskih mornariških strelcev izkrcali kje v bližini mesta.

Novi gospodarski sklepi vlade

Beograd, 24. jun. p. Popoldne je bila seja ministrskega sveta, po kateri je bil objavljen naslednji komunikat:

Danes je imel ministrski svet sejo pod predsedstvom dr. Stojadinovića, na kateri je sklepal o tekočih zadevah. Na seji je bila sprejeta uredba o osnovanju delniške družbe »Jugoslovenski želez« s sedežem v Sarajevu in delniškim kapitalom 600 milijonov din. S to uredbo se fuzionirajo državni rudniški premoži in železne rude v Zenici, Brezi in Ljubiji z državno železarno v Zenici. Tej družbi je zagotovljena popolna avtonomija v proizvodnji vseh potrebnih vrst železa in jekla. Država bo edini delničar te družbe. Sprejeta je bila tudi uredba o tehničnih gorivih, s katero je zagotovljeno naglo poslovanje pri iskanju in proučevanju mnenjalnih olj v naši državi.

Sprejeta je bila nadalje uredba o ustanovitvi poslovnih rezerv in delnem vlaganju rezervnih fondov v državne vrednostne papirje. Finančni minister je predložil ministrskemu svetu poročilo, da je že sedaj popolnoma zagotovljeno novo 6% notranje posojilo v znesku 2 milijard din. Na podlagi tega je ministrski svet odobril razpored o gradnji novih državnih cest, regulaciji rek, melioraciji poplavljenih zemljišč, namakanju zemljišč, preskrbi brezvodnih krajev z vodo in graditvi novih železniških prog.

Londonski odbor

London, 24. junija. w. O današnji seji glavnega pododpora londonskega odbora za nevmešavanje je bil izdan uradni komunikat, ki potrjuje, da so razpravljali predvsem o povečanju kontrole na španskih mejah in da je glede tega vprašanja dosežen sporazum. Glede financiranja umika prostovoljcev iz španije se bo razprava še nadaljevala, ker zaradi komplicitnosti tega načrta še ni prišlo do končnega sporazuma.

Ciano poroča nemškemu poslaniku

Rim, 24. junija. b. Včeraj je imel zunanji minister Ciano daljši razgovor z nemškim poslanikom Mackensonom. V poučenih krogih izjavljajo, da je poročal nemškemu poslaniku o svojih tenkih razgovorih z jugoslovenskim ministrskim predsednikom dr. Stojadinovićem ter poslednjih stikih z angleškim odpravnikom poslov lordom Perthom.

Vesti o devalvaciji dolarja neresnične

New York, 24. junija. w. V finančnih in borznih krogih so se znova razširile vesti o devalvaciji dolarja, čeravno finančno ministrstvo vse take vesti odločno demantira.

Tri leta dela vlade g. dr. Milana Stojadinovića

24. junija. Danes so se dopolnila tri leta, odkar je na vodstvu države vlada g. dr. Milana Stojadinovića. Stopajoč ta dan v četrto leto dela za državo in narod, proslavlja vlada dr. Stojadinovića svoj triletni jubilej z velikim ponosom, da je prva jugoslovenska vlada od osvobodjenja do danes, ki je na upravi države že polna tri leta. Ona se ponosa tudi s tem, da je prva jugoslovenska vlada, ki je bolj od vseh prejšnjih vlad ustvarila ono, kar je obetala, ko je stopila na dolžnost. Ona torej ne slavi samo dolgo dobo svojega obstoja, temveč tudi svoja velika dela, ustvarjena v vseh področjih našega javnega življenja in gospodarske dejavnosti, dela, priznana ne samo od prijateljev, ki ji žele dolgo življenje v plodnem delu, temveč tudi od onih, ki ji zavidajo njen blesk, intrigirajo in si žele oblašati, v zmožni veri, da je za upravo države dosti bitij na oblasti. Ničesar pa ni bolj pogrešno od želje bitij na oblasti radi oblasti. To najbolje dokazuje samo delo vlade dr. Stojadinovića v teh treh letih. Povsod, v vsakem ministrstvu, se vidijo dela, ki jih je narod že davno želel, ki pa jih je prvič izvedla šele vlada dr. Stojadinovića, čeprav so prejšnje vlade poskušale, da jih izvedejo, pa pri tem niso uspele. Ni torej dovolj, biti samo na oblasti. Od vlade se zahteva mnogo več, zahtevajo se dela. Teh del je dala vlada dr. Stojadinovića in taki izobilici, da jih ni mogoče vse naštet. Lahko se podčrtajo samo najvažnejša, ki bodo vsakemu pokazala, kdor zna politično misliti, da je vlada dr. Stojadinovića storila v vseh pravih javne delavnosti več od vsake prejšnje vlade in v nekaterih pravih več od vseh prejšnjih vlad skupaj. To je smisel proslave blešnice vlade dr. Stojadinovića, slaviti uspeh v delu za dobro vseh.

Za vse je dobro, da je nehala atmosfera, ki je v notranji politiki vladala pri majskih volitvah 1935, ko je bila država brez vsake strankarske politične priprave vržena v vrtnice žolne borbe obsenosti, ko so bile razburkane politične strasti, ko so plemena hujšana na plemena in je pretilla opasnost državljanske vojne, v kateri so jugofašisti gledali ustvaritev svojih diktatorskih sanj. Za vse je dobro, da je tedaj prišel na upravo države g. dr. Stojadinović, človek železnih živcev, ustaljen in zbran, ki je realno gledal na dogodke ter jim s pomočjo svojih najboljših sodelavcev dr. Antona Korošca in dr. Mehmeda Spaha dal pravce pomirjenja in vračanja na normalnejši položaj. Za vse je dobro, da je vlada dr. Stojadinovića, v kateri sede ljudje, kakor dr. Korošec in dr. Spaho, ki morejo s ponosom reči, da so pravi predstavnik naroda, ki jih nikdar ni zapustil, s svojimi pozitivnimi rezultati uspeła okoli sebe zbrati svoje prijatelje v največjo stranko od osvobodjenja do danes, v organizirano in disciplinirano JRJ, ki je od sedaj in na obdobje in na senatskih volitvah pokazala vsem protivnikom vlade dr. Stojadinovića, da je treba z rjko kot največjo politično formacijo računati v vseh kombinacijah in za vse politične akcije, pa zato tudi za akcijo okrog reševanja hrvaškega vprašanja. Za vse je dobro, da je vlada dr. Stojadinovića edina vlada od osvobodjenja do danes, ki je hrvaško vprašanje postavila na realno osnovo, izjavljajoč samo mere, ki sta jih od časa do časa diktirala zdrav razum in ljubezen do bratov. S to politiko, za katero nosi poleg predsednika vlade polno odgovornost tudi notranji minister, ki jo vsak dan izjavi, je edino mogoče reševati in rešiti vprašanje, ki v svoji osnovi zahteva ravnopravnost in enakost za vse.

S tem duhovnim spokojstvom, ki ga je prva vlada dr. Stojadinovića, ko je vrnila vero v notranji mir in red, smo se mogli posvetiti zboljšanju naše materialne kulture. Tudi tu ne bi bilo uspeha, ako vlada dr. Stojadinovića ne bi bila uspešna v največjih predpogojih, kakršni so stabilni nacionalni novci, kakor nobena druga valuta na svetu, urejeno državno gospodarstvo z uravnoteženim budžetom, ki v tretjem letu vlade dr. Stojadinovića končava s suficitom v momentu, ko se mnoge velike države Evrope borijo z ogromnimi deficiti, in vse to brez povečanja starih ali uvažanja novih davčnih oblik. Na osnovi tako urejenih državnih financ je mogla vlada dr. Stojadinovića pristopiti ustvaritvi svojega delovnega programa, ki je velik ter so velike in mnogotrojne ideje, ki jih imajo predsednik dr. Stojadinović in njegovi sodelavci v vladi. Prva velika ideja vlade dr. Stojadinovića je bila izvedena pri končni rešitvi kmetijskih dolgov. Tudi prejšnje vlade so poskušale to zelo važno skrb našega kmeta rešiti, ali brez uspeha. Način kako ga je rešila vlada dr. Stojadinovića, ni samo osvobodil kmeta 50% njegovega dolga, temveč ga je tudi uspešnil za nov kredit v čaršiji in pri PAB, kredit, brez katerega kmet pri svojem načinu vnovčenja proizvodov ne more napredovati. Silosi, ki jih bo vlada dr. Stojadinovića zgradila kmetu mu bodo omogočili, da svoje žito proda v času, ko je cena najugodnejša, ideal, za katerim težijo naš kmet že stoletja. Z znižanjem zemljarine je vlada dr. Stojadinovića olajšala kmetu plačevanje davka. Z urejenim izvozom je poskočila cena vsej živini. Ker pa kmetijstvo v teku časa ne bo mogoče preskrbeti kruha vsemu bodočemu prebivalstvu, ki se od leta do leta množijo v tempu, da se bo čez 25 let podvojilo, je vlada dr. Stojadinovića pristopila izgradnji nacionalne industrije, ki bo predelovala naše surovine, v prvi vrste one, ki so potrebne naši narodni obrambi. Za one, ki z vasi prihajajo v industrijske centre, da postanejo delavci, je vlada dr. Stojadinovića preskrbela z zakonodajstvom minimalne mezd, socialno in starostno preskrbo ter garancijo osebne stabilnosti s pomočjo kolektivnih pogodb.

Oni, ki ne najdejo posla v industriji, ga bodo našli v javnih delih, za katere je vlada dr. Stojadinovića preskrbela ogromno vsoto 4 milijard dinarjev in ki se izvajajo na vseh

modernih cestih, na državnih zgradbah in novih železniških progah. Šele l. 1935 je udarjen prvi kamen v razdeljene ceste. Z zlobošno prometno mrežo in z jačo kupno močjo kmeta je dobila tudi trgovina jačji pollet in obrtništvo je v mnogih pogledih popolnoma oživelo. Državni rudniki se prebujajo iz mrtvila šele pod vlado dr. Stojadinovića, ki jim daje materialno možnost, da po razvijajo v zavirljiva industrijska podjetja. Pod vlado g. dr. Stojadinovića je bila vilita prva jeklena železniška tračnica v državi. Pripravila se elektrolitično predelovanje bakrene rude v borskem rudniku, zgrajena je prva tovarna aluminija pri Šibeniku. Vse to je vezano na vlado dr. Stojadinovića.

Zdravstvena politika vlade dr. Stojadinovića je dala zdrave osnove za boljšo skrb ne samo preventivno, temveč tudi kurativno medicino. V prosveto je dihnili nov duh, posebno v personalnih vprašanjih, preko 1500 učiteljskih kandidatov, ki so zmanj 10 let čakali na mesta, je postavljeno za narodne učitelje. Tisočim učiteljem in nastavnikom so regularne položajne grupe, na katere so leta zmanj čakali. Mnogi kraji so dobili šole, odprto je nešteto novih oddelkov, prekrbljen je jug a potrebni gimnazijami. Ta lesna vzgoja, ki je danes pripravljena za vojno službo, je predmet nove pažnje vlade.

Na vseh poljih javne delavnosti je torej vlada g. dr. Milana Stojadinovića ostavila v teh treh letih viden sled svojega velikega uspešnega dela. To daje polno vero, da bo vlada g. dr. Milana Stojadinovića v svojem četrtem letu dala s svojim delom državi in narodu vse ono, kar bo pripomoglo njenemu zboljšanju.

Urejena na znotraj, je vlada dr. Stojadinovića mogla in znala tudi v zunanji politiki žeti ogromne uspehe. Pred tremi leti smo imeli med sedmimi sosedi pet, kakor se zdi, hudih in krvavih sovražnikov. En sosed nam je pošiljal komite, drugi bombe, tretji teroriste itd. Od zunanjih sovražnikov nismo imeli mira ne politika. Ta strašni čas je minil. Vlada g. dr. Stojadinovića je uvedla politiko miru med narodi. Uspeła je stvoriti dobre in lojalne sosed, celo dobre prijatelje, v pravilno pojmovanjem obojestranskem interesu. Ohranivši stara prijateljstva je vlada g. dr. Milana Stojadinovića razširila njihov krog. Ugled kraljevine Jugoslavije v zunanjem svetu je naglo rasel. V naše iskrene inpoljubne namen se danes v inozemstvu veruje. Našo državo je postajalo s svojim obiskom veliko število državljanov, naš premier je sprejel v inozemstvu povosod s posebno pažnjo. Z nami danes računajo kot z jedrom Male antante in Balkanskega sporazuma, teh dveh velikih grupacij, v katerih se Jugoslavija nahaja zato, ker veruje, da predstavljata jamstvo miru v tem delu Evrope.

Svoje varnosti Jugoslavija ne išče v ideoloških blokih. Ona se zanaša v prvi vrsti na svoje sinove, potomce slehernih herojev s Cera, Kajmakčalana in solidske fronte, ki so s svojo krvjo odkupili svobodo Jugoslavije, ki danes tako srečno procveta in napreduje pod vlado g. dr. Milana Stojadinovića.

★

K temu splošnemu orisu je treba dodati še nekaj podrobnosti s posameznih področij dela vlade g. dr. Milana Stojadinovića.

Zunanja politika

V času velike napetosti in stalne vojne nemarnosti v Evropi se je g. dr. Stojadinović posvetil, da je ojačati tesno sodelovanje med članji Male antante, da je dal Balkanski zvezji novega poleta in vnesel v njeno aktivnost dinamiko svoje države. Na mnogostevnih sestankih Male antante se je potrdila teza prijateljskih in zaveznikskih odnosov, da so članice dobitke politične svobode za reševanje svojih neposrednih interesov. Jugoslavija je odločno odklonila, da bi pristopila k ideološkemu bloku, katerih obrisi se kažejo v Evropi. To daje njeni vladi proste roke za posamezne sporazume z ostalimi državami o vprašanjih, ki so še odprta. To kaže se tudi pripravljenosti, da se grade čim dalje boljše jugoslovensko-nemški odnos. V ostalem se je tudi Mala antanta kot celota izjavila proti vsakemu ideološkemu mednarodnemu sporu.

Naša zunanja politika rešuje srečno najvažnejša vprašanja varnosti naše države z zavarovanjem mej, na prvem mestu z jugoslovenskim-bolgarskim paktom o večnem prijateljstvu, zatem z italijansko-jugoslovenskim sporazumom, z vzpostavitvijo prijateljskih in prišrinskih odnosov z Veliko Britanijo in končno z ureditvijo naših odnosov z Nemčijo. S tem so se odstranile tudi poslednje zapreke vesterstranskemu napredku naše države in njenemu neoviranemu razvoju v miru in varnosti. K vsemu temu je znatno pripomogla velika strokovna sposobnost g. dr. Stojadinovića, ki se je pokazala tudi pri zaključitvi jugoslovensko-rumunskega sporazuma o nafiti in bakru. Vojni potencial naše vojske se je na ta način znatno zboljšal, ker je bil odstranjen obuten nedostatek. Od prijateljske rešitve vseh spornih vprašanj z Italijo in Nemčijo ter vzpostavitve prišrinskih in prijateljskih odnosov z obema državama je bila odvisna tudi ureditev naših trgovinskih odnosov z njima. Dejstva sama so najbolje pokazala, kako srečna sta bila instinkti in ogromno poznanje gospodarskih vprašanj predsednika vlade dr. Stojadinovića za interese vse naše države in vseh državljanov slojev v njej.

Notranja politika

Politika vlade B. Jevtića ter nesrečne petomajske volitve so ustvarile tako postritev duhov v državi, da bi mogli tudi najmanjši izgrezi in pretresi dovesti do velikih spopadov množic. Politično gibanje je bilo v državi onemogočeno, kakor

(Nadaljevanje na 2. str.)

tudi normalno politično življenje. Poleg tega so se ustvarjali pogoji za celo vrsto kršitev javnega reda. V tej nevarni politični psihozi je prišla na oblast vlada dr. Stojadinovića. Takoj po njenem prihodu se je obutilo pomirjenje duhov in politične strasti so se usmerile na normalno politično življenje ter dela. Vsem po zakonu obstoječim političnim strankam je dopuštena neovirana akcija, dovoljeno je svobodno preizkušanje shodov, tisk poročila o strankarskem gibanju in na vseh straneh se čuti široko živотно gibanje. K pomirjenju razmer v državi je mnogo pripomogla tudi ustvaritev JRŽ, v katere vodstvo so dr. Stojadinović, dr. Korosec in dr. Pajko. Ta stranka je takoj zbrala večino državljanih iz vseh krajev države, razen v Hrvatski, pa tudi tam se že opaža globoka orijentacija, ki stremi po odstranitvi vseh doedanjih zaprek v ustvarjanju pogojev za trajen in resničen sporazum.

S svojo urejenostjo in normalnim razvojem notranjega življenja more današnja država služiti kot primer žive in ustvarjalne aktivnosti, v kateri ni prejšnjih motenosti niti nobenih onih pretresaljev, ki se tako pogosto dogajajo v drugih državah.

Državna obramba

Ogromnemu dvigu ugleda in mednarodnega značaja naše države je poleg diplomatskih in državnih sposobnosti predsednika vlade in zunanjega ministra g. dr. Milana Stojadinovića v enaki meri prispevala tudi krepka organizacija naše obrambne vojaške sile. Perioda intenzivnega dela na vseh popriških vojnih priprav traja od konca 1. 1934. do današnjega dne. Vrhovna vojaška uprava je energično pričela izpopolnjevati vojne sile, posebno v modernem oboroževanju, zrakoplovstvu in pomorski plovbi, gradnji naših obmejnih front, razširjenju obstoječih in izgradnji novih tvornic za izdelavo raznih vojnih potrebštin itd. V tej dobi je bil dosežen ogromen napredek v vseh pogledih. Poleg drugega je treba zlasti poudariti zavarovanje naših mej s fortifikacijami. Z izgradnjo krepkih in solidnih utrdb na mejnih frontah so nastale v pravem smislu oklopne fronte. Današnje pri teh delih zaposlenih na tisoče in tisoče vojnih in civilnih delavcev ter se delo nadaljuje nepretrgano. Močna kraljeva Jugoslavija je postala važan faktor v svetovni zgodovini in predstavlja ujena vojna sila današnjega jid številčno močne, dobro obločene, moderno oborožene in opremljene vojske, ki je najboljša garancija za sigurnost in blagor kralja in domovine.

Kmetijstvo

Ker živi ogromna večina prebivalstva naše države od poljedelstva, je posvetila vlada posebno pozornost ureditvi vseh problemov, ki zanimajo naše kmečko ljudstvo. Vlada je takoj znižala davčna bremena za kmete; to znižanje velja še danes. Svojo agrarno politiko je razdelila kr. vlada v dve komponenti: v akcijo za povzdigo izvoza agrarnih proizvodov ter v akcijo za povečanje domače proizvodnje industrijskih surovin. Prva naloga kmetijskega ministristva sp bili ukrepi za napredek naše živinoreje. Pričele so se ustanovljati v vseh krajih države postaje za konjarstvo, govedarstvo, svinjorejo, ovčarstvo, perutinarstvo in ribarstvo. V Zemunu se dovršuje centralni veterinarski bakteriološki zavod za celo državo.

Dosedaj doseženi rezultati v izvajanju agrarne reforme so popolnoma zadovoljivi. Najsiromašnejši poljedelci, ki jih lastna zemlja ni mogla prehranjevati, so dobili gotove površine zemlje. Preprečen je prevelik dotok kmečkega proletariata v mesta. Velik del kmetovalcev je bil preseljen v plodovite predele, pri čemer se je računalo z nacionalnimi interesi države.

Rudarstvo in šumarstvo

Dr. Stojadinovića vlada je prva podvela odločne mere, da se naše rudno bogastvo, njegova eksploatacija in rudarska industrija razvijajo do višine, koristne za državo in narod. V tem smislu je bila nabavljena, montirana in v jeseni 1937 napravljena groba proga v železarni v Zenici za valjanje težkih profilov železa in jekla. V rudniku Trepci je dala vlada iniciativo, da se predeluje svinčina in cinkova ruda na lieu mesta, v borskem rudniku se ravnotako predeluje domača bakrena ruda. V Ljubiji se pripravljati definitivni ukrep za postavitev instalacij, ki bodo prilevale rudo iz Vareša in Lubijske. Po vladni iniciativi dobiva rudarski organizem potrebne smeri za pravičen razvoj v bodočnosti, državni blaginji pa je zagotovljeno povečanje dohodkov. Nacionalna obramba bo v danem trenutku dobila na razpolago zadosti rudarskih surovin. V državnih premovalnikih je proizvodnja v dobi od 1934 do 1938 narasla za 21, prodaja za 28%; število delavcev, zaposlenih v teh rudnikih, je naraslo za 4,3%. V državnih rudnikih železne rude je v isti dobi narasla proizvodnja za 232, prodaja za 219%.

Vlada se isto tako trudi, da obnovi naše šume in šumske industrije. Znatne površine so pošumljene. Narod je dobil brezplačno sadike za gozdozgojstvo. Samo v preteklem letu je bilo razdeljeno brezplačno 13 milijonov sadik. Posebna pozornost je bila posvečena ureditvi hudoornikov. Uvaja se izkoriščanje v lastni režiji v vseh državnih gozdovih, kjer obstoje potrebni pogoji. Dočim se je poprej izdelalo v državi režiji 6% od skupnega etata v državnih šumah, se je sedaj dvignilo na procent preko 20. Eden prvih ukrepov za sanacijo lesne industrije je bil odkup 50,5% akcij Fabrike celuloze v Drvaru. Odkup in otvoritev te tvornice je ogromna pridobitev za našo državno privredo, državno obrambo in za tamkajšnje pasivne kraje.

Javna dela

V zadnjih treh letih je gradbeno ministristvo izvršilo velika dela, ki prekašajo vse, kar je bilo poprej napravljenega, po tehničnih uspehih pa postavlja našo državo v vrsto velikih naprednih držav. Do začetka tekočega leta je zgrajeno novih cest 540 km, v delu pa jih je še okoli 445 km. Ta velika dela so prinesla zaposlitev velikemu številu naših mlajših inženjerjev in tehnikov ter strokovnih delavcev in je do konca preteklega leta bilo izplačano okoli 3 milijone delavskih dnin. V teku preteklih treh let je popravljeno in preurejeno od strani banovin 46.651 km cest, zgrajeno je 905 km novih cest. Da bi se podprli poljedelski del naroda, je vlada podvela mnogobrojna hidrotehnična dela. Za pretekla tri leta jih je izvršenih v vrednosti 398 milijonov dinarjev. V teku preteklih treh let je ministristvo javnih del zgradilo novih državnih in banovinskih zgradb v vrednosti 178.600.000 din.

Prometna in poštna služba

Vrednost naše železnične imovine znaša danes okoli 15 milijard dinarjev, vrednost državnega rečnega plovnega parka pa okoli 60 milijonov. Dočim so državne železnice leta 1933/34 pokazale primanjkljaj 7 milijonov, je že naslednje proračunsko leto prineslo prebitok 48 milijonov. V teku zadnjih treh let je železniška uprava izplačala vse svoje zostale obveznosti. Dočim je skupni promet zasebnega blaga znašal leta 1934 11.342.838 ton, je prošlo leto znašal 15.215.667 ton. Dočim je leta 1934 prepelano 30.123.177 potnikov, je prošlo leto prevoženih 52.964.278 potnikov. V promet so dani motorni vlaki med Beogradom in Dubrovnikom. V naftu je, da se še to leto uvedejo motorni vlaki med Beogradom in Zagrebom in med Beogradom in Nišem.

Triletna doba vlade g. dr. Stojadinovića je najplodnejša po vojni glede graditve novih prog. V teku tega razdobja so izročene javnemu prometu proge: Beograd—Pančevo, Veleš—Prilep, Kosovo polje—Peć, Koprivnica—Vraždin, razen tega se izvršuje dela v vseh krajih naše države na progah: St. Janž—Sevnica, Bileća—Nikšić—Ustiprača—Foča, Kraljevo—Čačak, Metković—pristanišče Ploče, Bihać—Krnin, Kuršumlija—Pristina, Požarevac—Kučevo in železniki most čez Savo pri Zagrebu. Iz notranjega posojila 4 milijard din je namenjena vsota 1 in pol milijarde za graditve novih železnic. Dovršitev teh prog bo izredno velikega pomena za gospodarski in kulturni podvig krajev, skozi katere drže te proge, kakor tudi za obče blagostanje cele države.

Z ukinitvijo ministristva pošt, telegrafa in telefona je bila organizacija poštne, brozovne in telefonske službe popolnoma porušena. Neracionalna štednja, ki so jo s tem hoteli doseči, je bila neuspešna. Z nastopom vlade dr. Stojadinovića je bil napravljen prvi korak k zboljšanju teh prilik z ustanovitvijo ministristva pošt, brozovja in telefona. Začele so se otvarjati nove pošte po vseh krajih, v zadnjih treh letih preko 200. Z nabavo najnovjših brozovnih aparatov je dosežena znatno večja brzina v odpravljanju brozovjk. Obnovljene in popravljene so mnoge telefonske linije. Ministristvo je izdelalo načrt za telefonski kabl Beograd—Zagreb—Maribor—nemška meja. To bo prvi veliki telefonski kabl ne samo pri nas marveč tudi na Balkanu. V večjih in prometnejših krajih ministristvo nabavlja in polagoma uvaja nove avtomatične centrale. Uspešno delo ministristva pošt, brozovja in telefona se kaže tudi v finančnem efektu. Dočim se v proračunskem letu 1934/35 dohodki iznašali 422.471.777 din, so se prošlega proračunskega leta dvignila na 507 milijonov din.

Trgovina, industrija, obrt

V zvezi z obćim dvigom gospodarstva v državi, je vlada zadnja tri leta razvila tudi zelo živo aktivnost na polju trgovinske politike. Količina izvoza za čas od maja 1935 do maja 1938 se je povečala v primeru z dobo treh predhodnih let za 15 procentov. Istotako se je vrednost našega izvoza za isto razdobje povečala za 45 procentov ali od 10,7 milijard na 14,7 milijard. Aktivni saldo v trgovinski bilanci preteklega leta je prekoraci eno milijard dinarjev. Vlada je nadaljevala posredovanje v izvestnih odeskih zmanjšanju trgovine, namreč pri pšenici, sadju, pri oljnih pridelkih, opju in živini, da bi našemu gospodarstvu zagotovila čim polnejše izkoriščanje raznih pogodbenih ugodnosti. Štiri najvažnejše panoge našega izvoza v prošlem letu so se udeleževale z naslednjimi odstotki: poljedelstvo s 55,4, rudarstvo s 18,6%, šumarstvo s 15,9%, industrija in obrt s 10,1 procenta.

Izvoz naših rudarskih in topilniških izdelkov raste kljub največjemu prizadevanju vseh držav, da zmanjšajo svoj uvoz na najmanjšo mogočo mero. Izkoriščajoč svoj skoro monopolski položaj lahko Jugoslavlja razvija lastno industrijo predelovanja rudarskih in topilniških proizvodov ter njih izvoz v bolj ali manj predelanim stanju. V tem je glavni pomen industrijske politike vlade g. dr. Stojadinovića. Lani je ustanovljeno skupno 197 novih industrijskih podjetij, od katerih je največ stavbnih (68). Razširjeno je 85 industrijskih podjetij, od katerih odpade ena četrtina na tekstilno industrijo. Ta industrija se razvija v toliki meri, da bo lahko krila vse domače potrebe.

Zaradi povoljnijših prilik je naše obrtništvo od leta 1935 zopet napredovalo. Število samostojnih obrtniških delavcev je poraslo za 7 procentov, a število obrtnikov za okoli 12 procentov.

Po dolgotrajnem razdobju padanja vlog pri zasebnih denarnih zavodih, se od leta 1935 prvič opaža, da se vloge dvigajo. Stanje vlog pri zaščitenih denarnih zavodih je znašalo 596,6 milijona ter se je ob koncu leta 1936 dvakrat povečalo v primeru z letom 1932 ko je bila za denarne zavode uvedena zaščita. Ako se višina vlog in obvez leta 1932 vzame kot 100 procentov, tedaj znaša višina vlog leta 1937 1912 procentov, višina obvez pa 947 procentov.

V teku zadnjih treh let je uporabila vlada ogromne napore za napredek našega tujeskega prometa in ti napori so bili ovmečani s sijajnimi uspehi. Tujski promet je zadnja tri leta prinesel državi brutto dohodkov 2.527 milijonov od katerega zneska odpade na domače turiste 1.009 milijona, na inozemske pa 1.518. Naš tujskoprometni saldo je aktiven za 200 procentov.

Državne finance

Proračunsko leto 1935/36 je bilo zaključeno s proračunskim prebitkom 438 milijonov dinarjev. Leta 1936/37 s prebitkom 512 milijonov din letu 1937/38 pa s začasnim prebitkom 850 milijonov. Začetek 1. 1935. predstavlja novi pravac dela tako v plačevanju davkov kakor tudi v pravilni razdelitvi davčnih bremen. S tem namenom je izveden cel niz reform, s katerimi so uvedena znatna olajšanja pri plačevanju in razdeljevanju davčnih bremen osobito poljedelcem in gospodarsko slabšim slojem. S pravičnim postopanjem naprav davčnih obveznikov in s pravično razdelitvijo davčnih bremen, se je znatno dvignila davčna morala in zavest državljanov o potrebah države. Carinski dohodki so v prošlem proračunskem letu nadaljevali svoj porast in so na koncu leta dali prebitok 174 milijonov dinarjev. Služba državnih dolgov se vrši z zgledno točnostjo. Tečajni papirje so dosegli višino, na kateri prej nikoli niso bili. Zadnja leta je naš dinar ena od

ročno stabilnih valut. Vrednost in stabilnost dinarja je popolnoma zagotovljena. V tako povoljnem ozračju si je vlada izposlovala pooblastilo za zaključanje velikega dolgoročnega posojila 4 milijard dinarjev za javna dela in narodno obrambo. Na temelju tega posojila je napravljen štedni gospodarski načrt, kakor ga imajo druge moderne in napredne države.

Koncentracija vseh državnih in privilegiranih denarnih zavodov pod kontrolo finančnega ministristva je bil eden izmed odločnih ukrepov nove finančne in kreditne politike. S tem je država podvela premisljeno in pogumno ekonomsko politično pobudo na ta način, da je javno bankarstvo, ki je v letih krize zaupanja postalo zatočišče velikega dela narodne štednje in nezaposlenih kapitalov, izkoristila kot močan vzvod za povzvišenje omrtvelega narodnega gospodarstva.

Socialna politika in zdravstvo

V zaščiti dela in zavarovanju delavstva ni nobena vlada od osvobodjenja in zedinjenja napravila toliko kakor vlada g. dr. Milana Stojadinovića. Najvažnejši ukrepi so določbe o minimalnih mzdah, o zaključevanju kolektivnih pogodb, pomirjenju in razsodišču z dne 13. februara 1937. Razen tega je sklenjen cel niz določb za ureditev delovnih odnosov v podjetjih. Dalje sta izdani dve osnovni uredbi za zavarovanje delavcev in nameščenecv za slučaj onemoglosti, starosti in smrti. Za pobijanje brezposelnosti so bili otvorjeni veliki krediti za javna dela, a razen tega je bila napravljena uredba o skrbi za nezaposlene delavce. Vlada je posvetila posebno pozornost zboljšanju gospodarskega položaja vojnih invalidov. Z novo uredbo je preko 17.000 oseb avtomatično dobilo pravo na invalidske prejemke. Samo pod naslovom zaostalih prejemkov je izplačano preko 62 milijonov din.

Celokupna privredna politika vlade se more ocenjevati tudi s stališča narodnega zdravstva. Znižanje in padanje splošne umrljivosti in umrljivosti otrok za tuberkulozo, ki se vidno opaža v poslednjih letih, niso nikake slučajnosti. To so posledice poboljšanja življenja širokih ljudskih mas. kar je moglo nastopiti samo kot posledica resne skrbi, da se narod gospodarsko okrepi in da napredujejo vse vrste narodnega gospodarstva.

Prosveta in telesna vzgoja

Kraljevska vlada je tudi na prosvetnem polju dosegla velike rezultate in delo ministristva prosvete je bilo zelo obsežno in neobičajno plodno. Predvsem je bilo usmerjeno k izenačenju zakonodajstva in k grajenju novih šol, ki so bile med vojno zelo poškodovane in nezadostne po svojem številu. Različna zakonodajstva v raznih pokrajinah je bilo treba zamenjati z enotno organizacijo šolstva. Šola je bila polagoma prilagojena potrebam sodobnega življenja. Ena prvih težejših ministristva je bilo grajenje novih šolskih poslopij. V poslednjih treh letih je ministristvo prosvete iz svojega budžeta izdalo v ta namen 13,6 milijona dinarjev in se se v tem času moglo otvoriti 1083 novih oddelki narodnih šol. V novem proračunu je predvidena še pomoč 3 milijonov. Neobičajno koristna reforma je bila izvršena v 1. 1936, ko je bilo vzdrževanje osnovnih šol preneseno z občin na banske uprave. Sedaj bo vsaka šola dobila najnujnejše kredite za svoje vzdrževanje. Položaj učiteljev je istotako znatno zboljšan, tako glede števila nastavitvev kakor glede napredovanja. V letu 1937/38. je bilo postavljenih 200 novih učiteljev, z budžetom 1938/39 pa je omogočenih 141 postavitvev.

Aktivnost ministristva za telesno vzgojo se je kretala zadnja leta v glavnem v pravcu izvedbe zakona o obvezni telesni vzgoji, poleg tega pa se je delalo tudi na propagiranju in ustvarjanju osnove za širjenje telesnovzgojnega pokreta v narodu. Na drugi strani je ministristvo stremelo, da naredi tudi iz privatnega sporta čim bolj pozitivnega in koristnega činitelja pri dvigavanju splošnih narodnih sil. Rosebna pažnja je posvečena manjšim kmečkim športnim klubom in sokolskim četam. Ravno tako je bila obrnjena velika pažnja pripravi učiteljev in propagatorjev za poudine sportne panoge.

Potrebno je opomniti, da je ministristvo posvetilo posebno pažnjo sokolskemu savezu, ker je to najstarejša in najjačja telesnovzgojna organizacija, vendar je isto tako živo podpiralo tudi ostale sportne in telesnovzgojne organizacije, med njimi zvezo fantovskih odsekov, osnovano v Ljubljani oktobra prošlega leta. Na kraju je treba omeniti, da je izdatno podpiran tudi teniški sport, kjer so v ostalem doseženi najljepši rezultati.

Ta kratki in splošni pregled triletnega dela vlade g. dr. Milana Stojadinovića kaže prepričljivo, koliko je naša država napredovala v vseh panogah ustvarjanja. Odlične rezultate njenega dela priznavajo vsi, celo njeni nasprotniki.

★

Predsednik vlade v avdienci

Beograd, 23. junija. AA. Ministriški predsednik dr. Milan Stojadinović, ki se je sredi vrniti s svojega potovanja po Italiji, je bil sprejet v avdienco pri knezu namestniku Pavlu v dvorcu na Brodu pri Kranju.

Obisk kralja Jurija v Parizu preložen

Pariz, 24. junija. b. Kakor se danes doznava, je bil zaradi smrti matere angleške kraljice sprejet sklep, da se obisk angleške kraljevske dvojice zaradi žalovanja na angleškem dvoru položi na 19. julija. Najprej so tako v Londonu kakor v Parizu vztrajali pri prvotno določenem terminu, ker bi pa v tem primeru prišel v Pariz same kralj Jurij VI. brez kraljice Elizabete in bi moral biti tudi sicer vse program svečanosti primerno spremenjen, so se sedaj raje odločili za preložitve. Predsednik republike Lebrun je sam nasvetoval preložitve obiska za nekaj tednov, kar je angleški kralj s hvaležnostjo vzel na znanje.

Dar srbske akademije knjižnici v Skadru

Beograd, 24. jun. p. Akademija znanosti v Beogradu je poklonila narodni knjižnici v Skadru 106 naših znanstvenih književnih in zgodovinskih del.

Tatarescu uspel

Vznemirjenje v Berlinu zaradi gospodarskih pogajanj med Anglijo in Rumunijo

London, 24. jun. o. Zunanji ministrist lord Halifax je včeraj sprejel bivšega predsednika rumunske vlade Tatarescu. Razgovoru so prisostvovali rumunski poslanik, podtajnik v zunanjem ministristvu Cadogan in državni podtajnik Butler.

Pogajanja, zaradi katerih je prišel Tatarescu v London, se po informacijah dobro poučenih krogov zelo zadovoljivo razvijajo. Te dni se mude v Londonu tudi nemški strokovnjaki, da bi se z angleško delegacijo pogodili o avstrijskih dolgovih. Prvo, kar so nemški delegat v Londonu storili, je bilo, da so zahtevali podrobnosti in konkretne podatke o tem, kaj prav za prav nameravajo angleški finančni krogi v Rumuniji, kjer bi bili v primeru kake njihove akcije hudo prizadeji nemški gospodarski interesi.

London, 24. jun. h. Obisk bivšega rumunskega min. predsednika dr. Tatarescu v Londonu je dal povod za nove obširne razprave o načrtu Anglije in Francije v srednji in južnovzhodni Evropi. Pokazalo se je, da sta ne samo Anglija in Francija popolnoma sporazumni v tem, da je treba gospodarsko podpreti podunavske in balkanske države, marveč, da odobrava to stališče tudi londonska City v popolnem nasprotju s stališčem, ki ga zavzema glede morebitnih posojil Italiji in Nemčiji. Zato načrti angleške in francoske vlade glede finančne podpore podunavskim in balkanskim državam ne bodo naleteli pri angleških finančnih krogih na nikake težave. »Financial News« piše, da vsi angleški gospodarski krogi pozdravljajo aktivnejšo angleško gospodarsko ekspanzijo v Podu-

navju. Po informacijah lista si prizadeva nemška delegacija, ki se mudi v Londonu, doseči kompromis na ta način, da bi se vprašanje avstrijskih dolgov povežalo s splošnimi gospodarskimi odnosi med Nemčijo in Anglijo, pri čemer bi Nemčija zahtevala primerne koncesije v Podunavju in na Balkanu. V merodajnih angleških krogih pa nočejo o tem niti slisati in vztrajajo na tem, da se mora najprej do kraja razčistiti vprašanje avstrijskih dolgov.

London, 24. junija. h. O pogajanjih dr. Tatarescu v Londonu. izve »Daily Telegraph« iz avtoriziranih krogov, da se nanašajo pogajanja na naslednje probleme:

1. Hitrejši funkcioniranje angleško-rumunske plačilne in klirinške pogodbe. 2. Povečanje rumunskega izvoza v Anglijo s uvedbo dodatnih produktov, predvsem petroleja. 3. Povečanje rumunskega oboroževalnega programa z angleško finančno podporo.

Pariz, 24. junija. h. Današnji francoski tisk čestita angleški vladi k njeni aktivnejši gospodarski politiki v južnovzhodni Evropi in vidi v tem najboljšje jamstvo za stabilizacijo in ohranitev miru v tem delu Evrope. Po informacijah pariških listov bo Anglija sklenila z Rumunijo stično pogodbo, kakor jo je sklenila nedavno s Turčijo, kateri je dala 16 milijonov funtov posojila. Po informacijah francoskega tiska so tozadevna pogajanja med angleško vlado in rumunskim pooblaščencom dr. Tatarescu že zaključena.

Posvetovanja z Nemci v ČSR

Organ predsednika češkoslovaške vlade o težkočah pogajanj z zastopniki sudetsko-nemške stranke

Praga, 24. junija. h. O včerajšnjih dopoldanskih razgovorih zastopnikov vlade z zastopniki sudetsko-nemške stranke se doznava, da so bili posvečeni v glavnem ekspezoju zastopnikov sudetsko-nemške stranke, ki so podrobno komentirali posamezne točke spomenice, ki jo je stranka prejšnji teden izročila ministristvu predsedniku dr. Hodži. Popoldne so razpravljali o predlogih sudetsko-nemške stranke in so zastopniki stranke odgovarjali na razna vprašanja, ki so jih stavili navzočni ministristvi in dali zaželjena pojasnila. O vsem tem se je na koncu razvila daljša debata, ki je dala zastopnikom vlade priliko, da se seznanijo v podrobnostih s stališčem sudetsko-nemške stranke in z njenimi konkretnimi predlogi in zahtevami. Današnje dopoldne je ministristki predsednik dr. Hodža poročal o teh razgovorih na konferenci predsednikov koalicijskih strank. Popoldne so se razgovori z zastopniki sudetsko-nemške stranke nadaljevali.

O včerajšnjih razgovorih piše današnji »Slovenski Hlas«, organ predsednika dr. Hodže: Dosedaj nismo še ničesar pridobili in pereči problemi obstajajo še dalje. So sicer sedaj boljji izgledi na uspeh, toda nosimo tudi večji tveganje in težjo odgovornost. Ni še napočel čas pomirjenja, nego živimo še vedno v času težkega in odgovornega dela. Potrebno je sedaj, da tega dela ne otežkoča pretirana ljubosumnost in prenapeta bojzljivost, marveč da to

delo s praktično razdelitvijo in z medsebojnim zaupanjem olajšamo. Le na ta način bomo dokazali, da so naše politične stranke prestale preizkušnjo in da v najtežjih trenutkih niso odrekle. Tudi vsi drugi listi, tako češki, kakor slovaški, naglašajo, da preživlja republika najtežje čase po vojni. O vsebini dosedanjih pogajanj niso znane še nikake konkretne podrobnosti, vendar pa se na podlagi informacij iz vrst uradne koalicije širijo v javnosti razne verzije, ki dajejo približno sliko nemških zahtev. V celoti se lahko reče, da je sudetsko-nemška stranka stavila popolnoma iste zahteve, kakor so jih stavili Nemci med svetovno vojno leta 1915 v svojem tako zvanem velikonočnem programu glede nove ureditve položaja po končani vojni v avstroogrski monarhiji. Javnost gleda s popolnim zaupanjem do vlade docela mirno na nadaljnji razvoj pogajanj.

Kar se tiče ureditve jezikovnega vprašanja, poroča »Slovenski Hlas«, da bodo po uveljavljenju tega zakona uradovale sodišča, uradi in sploh vse ustanove na Slovaškem samo v slovaškem jeziku. Dovoljene bodo le nekatere izredne izjeme, ki pa še niso definitivno določene. Na Slovaškem bo slovaški jezik uradni jezik, tako da bo dobesedno drugi državni jezik ter bo obvezen ne samo na ljudskih in srednjih šolah, marveč tudi na univerzi Komenskega in na tehnični v Košicah, v kolikor bodo na razpolago slovaške učne moči.

Prisilno delo v Nemčiji

Uvedba delovne dolžnosti za vse nemške državljane, sposobne za delo

Berlin, 24. junija. b. Maršal Göring je kot komisar gospodarske štirletke izdal izredno važen odlok, ki stopi v veljavo 1. julija. Odlok odreja splošno, časovno omejeno delovno dolžnost za vse nemške državljane, moše in žene, ki so sposobni za delo. Vsak državljan bo moral prebiti od sedlej nekaj časa na določenem kraju v redni zaposlitvi na delu državno-političnega značaja, odnosno se bo moral posvetiti posebni delovni izobrazbi. Izvršitev te delovne službe ne more povzročiti izgube redne zaposlitve, ki ostane vsakemu ohranjena do njegove vrnitve. Poskrbljeno bo, da odškodnina za obvezno delo v državni službi ne bo manjša od njegove plače v redni zaposlitvi.

Lord Londonderry odpotoval v Nemčijo

London, 24. junija. h. »Daily Telegraph« poroča, da je lord Londonderry v spremstvu svoje soproge danes odpotoval v Nemčijo, kjer namerava ostati več tednov. Lord Londonderry je znan zagovornik Nemčije in angleško-nemškega zblizanja.

Novo naše poslaništvo

Beograd, 24. jun. p. V Rio de Janeiro je bilo ustanovljeno novo poslaništvo, v Hamburgu pa generalni konzulat.

Naši izseljenci na Oplencu

Beograd, 24. jun. p. Skupina izseljencev iz Kanade, ki je sredi priprave, si je danes ogledala mesto. Opoldne je župan Ilić izseljenskim gostom priredil banket v hotelu »Srbska krona«. V Beogradu bodo ostali še jutri, ko bo posebna delegacija obiskala Oplenco in Avalo. Pojutrišnjem bodo odšli v razne kraje naše države. Pri nas bodo prebili več mesecev, nakar se bodo vrnili v Kanado.

Odlikovanje

Beograd, 24. jun. p. Z redom Jugoslovenske krone 1. stopnje je odlikovan belgijski ministrist dela in socialne politike Achille Delattre, s redom sv. Save 4. stop. pa industrijec Hinko Barlovec v Bruslju.

Iz državne službe

Beograd, 24. jun. p. Na državni tehniški šoli v Ljubljani sta napredovala za profesorja v 5. pol. skupini Fran Kralj in inž. Friderik Hacin, na državni trgovski akademiji v Ljubljani pa za profesorja v 6. pol. skupini dr. Anton Slodnjak.

Tenis v Wimbledonu

Wimbledon, 24. junija. AA. Izid današnjih tekem za prvenstvo Anglije v tenisu je naslednje: Elmer (švica)—Mitić (Jugoslavlja) 3:6, 6:2, 7:5, 1:6, 6:2; Kukuljević—Nakano (Japonska) 6:3, 7:5, 6:3, 6:3; Puncić—Olif (Anglija) 6:3, 6:3, 6:0; Parri Wallos-Selgeti—Bel-Dankan 6:3, 7:5, 6:2; dame: Sperling—Koni 6:4, 6:2.

Poziv viškim Sokolom

Uprava Sokola Vič poziva svoje članstvo in naraščaj, naj se v čim večjem številu udeležijo razvija prapora Sokola v Medvodah, ki bo jutri ob 16. Zbor članstva in naraščaja bo v nedeljo ob 14. v Sokolskem domu na Viču, odkoder bo skupen odhod na železniško postajo. — Uprava.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Oblačnost se povečuje na severni polovici države, kjer je bilo tudi več neviht z nalivi. Vedro vreme na Primorju in v južnih krajih. Toplota je v vsej državi padla, razen skrajnega juga, kjer je narasla. Najmanjša temperatura Plevlje 7, največja Jasna Tomić 37 C.

Zemunska vremenska napoved: Delno oblačno vreme s krajevnimi nevihtami in nalivi.

Zagrebška: Delno oblačno, ponekod nevihte in nalivi.

Dunajska: Spremenljivo, oblačno, ponekod jasno, toplo, lokalne nevihte možne.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

V Trbovljah bodo slavili 100letnico šole

Tesna povezanost zgodovine rudnika in šole — Novi čas, nove potrebe!

Trbovlje, 24. junija. To nedeljo bo največja izmed slovenskih črnih dolin praznovala pomemben kulturni jubilej: pravkar poteka 100 let, odkar so Trbovlje dobile svojo prvo ljudsko šolo. Castiljivemu, starinskemu, skorajda že razpadajočemu poslopju na Vodah bi človek izlaska pripisal, da ima I. državna narodna šola v Trbovljah že dobro mero zgodovine za sabo, in če pomislimo, da je naš največji rudniški revir razmeroma zelo mlada naselbina, je 100 let obstanka vse-kakor lep, spoštovanja vreden čas.

Zgodovina trboveljskega šolstva in prosvetnega dela vobče je, razume se, v tesni zvezi z razvojem rudnika. Ko sta na pragu 19. stoletja dva nemška potujoča rudarja na kraju današnjega dnevnega kopa na Dobrni odkrila pod neposredno površino zemlje bogate sklade premoga in sta s senzacionalno novico pohitela do Dunajskega Novega mesta, da zainteresirata nekakega tamšnjega bogataša, so bile Trbovlje samo redko poseljen, samotni, od vsega sveta odrezan kraj. Leta 1804. so začeli z jamskimi deli in so nakopani premost uporabljeni za proizvodnjo apna in opeke. Ne do Savinjske doline ne čez Zagorje proti Trojanam ni bilo dobre vozne poti in tako sta tudi apno in opeka ostala brez odjema. Po kratkem času obratovanja je rudnik obstal in šele 20 let pozneje sta ga sinova prvega lastnika, advokata Maurerja iz Dunajskega Novega mesta, obnovila, hkratu pa sta leta 1825. zgradila steklarino. Razmere so se za dobrošno spoznanje izboljšale, ko je dolina v naslednjih letih dobila boljše cestno zvezo na staro cesarsko cesto do St. Pavla in Trojan. Do pravega razmaha pa je prišlo rudniško podjetje šele sredi prejšnjega stoletja, ko so začeli graditi južno železnico, in zlasti še, ko je spomladi leta 1873. prevzela rudnik današnja TPD.

V zvezi s staro steklarino je bila v marcu leta 1838. ustanovljena današnja vodenska šola. Pobudo zanjo so dali steklarji, ki so od nekdaj predstavljali eno najbolj kulturno zavednih delavskih profesij, odprla pa jo je steklarina kot zasebno ustanovo. Prvi so poučevali na nji duhovniki iz domačih župnij, v šolskem letu 1841/42 pa je steklarina namestila svojega prvega učitelja, Jožefa Kroisa, ki je bil hkratu uradnik njenega obrata. Prvega izprašanega učitelja je šola dobila leta 1850. z Jožefom Miheličem, a ko je v šolskem letu 1873/74 prevzela zavod v oskrbo novoustanovljena TPD, je bil njega prvi vodja pokojni Jožef Moll. V šolskem letu 1883/84 je zavod postal javna ljudska šola, a 9 let pozneje se je dotedanja mešana šola ločila v deško in dekliško. Prvi vodja na javni šoli je bil Ivan Kern, vzoren vzgojitelj in plemenit človek, po rodu Gorenjec, ki je letos v maju umrl v Celju. Vsega skupaj je na Vodah poučeval 44 let in od tega je bil 41 let upravitelj šole. Za njim je vodstvo prevzel Alojzij Bučar, ki je bil v novembu lanskega leta upokojen. Zdaj vrši upraviteljske posle Anton Beg. Prva upraviteljica dekliške šole je bila Ivana Volc, po nji pa je prevzela posle znana narodna delavka in velika dobrotnica mladine, Ana Wessnerjeva. Po letu 1924. je bila upraviteljica Dragica Grilčeva, od lani pa vodi šolo Ivana Prežljiva. — Zanimiva je slika o razvoju šole v številkah: pred 100 leti je štela 40 učencev, letos jih ima 1250, od tega 641 dečkov in 609 deklic.

Do prebrata je imela šola izrazito nemški značaj, pouk je bil, kakor se reče, utrakvističen. A nacionalno zavedni učitelji in učiteljice so se le s težavo prebijali do prilike, da dajo otrokom tudi nekaj narodne vzgoje in kulture. In takšnih nikoli ni manjkalo. Za nacionalno delo med mladino so si v novejšem času pridobili mnogo zaslug zlasti učitelj Velkavrh, Moll in Tori, polhvalo pa je treba izreči tudi katehetom, ki so verouk zmerom poučevali slovenski.

Izprva je bila šola nastanjena v poslopju stare glažute, pozneje pa je TPD zgradila

Dragica Demšarjeva †

Ljubljana, 24. junija. Kakor smo že včeraj na kratko sporočili, so 22. t. m. pokopali v Beogradu gospo Dragico, soprogo banovinskega zdravnika dr. Ernesta Demšarja v Zürichu.

Dr. Ernest Demšar je idrijski rojak. V skromnih gnočnih razmerah, s kakršnimi so poromali abiturienti idrijske realke v svet, se je mladi medicinec z vso vnemo lotil študijev in jih v rednem roku z izvršnim uspehom končal v naši prestolnici, Beogradu. V novem okolju si je skromni, dobrodušni akademik pridobil mnogo prijateljev, se v ugledni rodni Drnjevici, ki se je iz Istre naselila v Beogradu, seznanil z Dragico in se z njo kot mlad doktor poročil.

Gospa Dragica je svojemu možu sledila na njegovo prvo službeno mesto v Zürichu. V prijaznem kraju ob naši zapadni meji si je mladi dr. Ernest Demšar z ljubko soprogo Dragico, s prijaznim, vsekakor demokratičnim nastopom takoj osvojil srca. Kot spreten zdravnik in zobozdravniški praktik si je pridobil naklonjenost in priznanje po vsej dolžini in gorskih vaseh daleč naokrog. Pri vsem delu je pa bila, vsakomur ob vsaki priliki ustrežljivemu soprogi, gospa Dragica najvernejša življenjska družica.

Po letih tihe zakonske sreče, ki jo je rojstvo živahne hčerke še poživilo, se je mlade gospe Dragice jela lotevati zavrta bolezen. S kolikšno ljubeznijo je mladi doktor storil vse, da bi svoji družici rešil življenje! Ob skrbni negi soproga in sorodnikov je gospa Dragica iskala laka tudi v Beogradu, toda zaman. Bolezen je bila neizprosna, nežni hčerki in uglednemu možu je po dolgem trpljenju ugrabila smrt ljubečo mamico in družico, ko je učkala komaj 33 pomladi. Na zadnji poti na beograjsko pokopališče jo je spremila dolga vrsta prijateljev in znancev ugledne družine. Zasuta v venci in cvetjem sniva gospa Dragica daleč od kraja, kjer si je v naročju naših gora, v gnezdu neskaljene zakonske sreče zagotovila v vrsti iskrenih prijateljev nepozaben, lep spomin.

Globoko potremu soprogo dr. Ernesta Demšarja, drobni hčerki Tanji in ostalemu sorodstvu izreka velika družina idrijskih rojakov, neštevilnih prijateljev in znancev najglobokejšo sožalje!

na Vodah veliko novo stavbo, ki bo kmalu tudi že obhajala svojo polstoletnico. V prvih desetletjih je družba vzorno skrbela za šolo in je tudi učiteljem naklanjala razne gmojne ugodnosti, kar se tiče stanovanj, kurjave, remuneracij itd., a v nacionalni državi so se pravice šole in učiteljstva začele krčiti. Šolsko poslopje samo že dobrih 20 let ne ustreza svojemu namenu, a vse prošnje, pritožbe, komisije in konference so doslej ostale zaman. Ugled največjega rudniškega središča v državi, a v nič manjši meri skrb za zdravje rudarske mladine bi pač zahtevala, da odločujoči činitelji čim prej poskrbe za novo šolsko stavbo. Naj bi nedeljsko slavoje kaj konkretnega doprineslo v ta namen!

Zato pa naj v nedeljo dopoldne vsi, ki so jim Trbovlje in rudarski živelj kakorkoli blizu, in zlasti še vsi, ki so bili v vodenski šoli deležni kruha znanja in kulture, pohite v našo črno dolino, da prisostvujejo redkemu slavu. Učitelji in učenci za-

voda so gostom pripravili zanimanja vredni program, ki se bo pričel ob 9.30. Po nagovorih predstavnikov bodo učenci vseh razredov predvajali prigodniški »Prizor ob stoletnici«, ki ga je napisal bivši učitelj šole, pesnik in pisatelj Tone Seliškar. Nato bo pod vodstvom dirigenta Avgusta Suličja nastopil pevski zbor Trboveljskih slavčkov, ki si je bil prav na vodenski šoli spetel svoje gnezdo. Po proslavi bo skupen ogled razstave, ki je napolnila tri dvorane in je do vrha založena s skrbno izbranim gradivom. Razen uspehov učencev in učenk — trboveljska mladina nudi v splošnem redek primer marljivosti in talentiranosti, ki je na prvi pogled v presejtem neskladju s siromaščino rudarskih družin — bo razstava prikazala tudi socialno strukturo trboveljskega miljeja, a poseben oddelek je posvečen delu in razvoju Trboveljskih slavčkov. Razstava bo odprta tudi v ponedeljek.

Pogreb Radivoja Peterlina-Petruške v Kamniku

Posmrtni obrede je opravil starokatoliški vikar g. Janez Lavšine, krsto s truplom svojega častnega predsednika pa so nesli četniki. Na večji sliki je pogled na množico, zbrano ob grobu.

Napadalec na begu protestira po pošti Zanimive ugotovitve po aretaciji Pavliča in Flegariča

Radeče, 24. junija. V začetku junija je bil izvršen drzen razbojniški napad na župnišče v Svibnem pri Radečah. Dva neznana napadalec sta udrla v župnišče, napadla sta kuharico Ano Ferletovo, jo udarjala z ročaji revolverjev in ko se je žena ovestila, sta planila v župnišče, kjer sta stikala za denarjem in drugim blagom. Ana pa se je medtem na svezem zraku prebujila iz omedlevice in je stekla k sosedom, da so pritekli braniti župnišče in so prepoznali oba rokovnjača. Pogubila sta v noč, zasledovalcev pa sta se ubranila s tem, da sta proti njim večkrat ustrelila; k sreči nista nikogar zadela.

Varnostna oblastva so razpredla preiskavo, za storilci pa ni bilo nikakega sledu, kakor bi se pogreznila v zemljo. Čez nekaj dni je naletela orožniška patrulja iz Sv. Križa na sumljiva pohajkača in ju je skušala zajeti. Enega so aretirali, drugemu se je beg posrečil, vendar je izgubil na begu denarnico z legitimacijami in nabit revolver. Tudi njegov aretirani pajdaš je bil oborožen z nabitim revolverjem, pri sebi je imel še 23 nabojev. Aretiranec je Mate Pavlič, rojen leta 1909 v Žirčici pri Sisku. Pobegli pajdaš pa je Stanislav Flegarič rojen na Savi, pristojen v Maribor. Glas o tej aretaciji so prinesli tudi časopisi in so že takrat iznesli sum, da sta oba pohajkača vlomilca v svibensko župnišče.

Areiranega Pavliča so v sumu, čeprav je dejanje tajil odvedel v Svibno in ga konfrontirali. Preiskava je potrdila sum. Pavlič in njegov pajdaš sta že dan popreje stikala po dolini. Prenečevala sta na fa-

rovskem kozolcu, kjer ju je zasačil hlapec. Nato sta izginila čez dan v bližnje vase. Ko pa sta izvolala, da je odisel svibenski župnik Anton Selan popoldne na neko obet, kjer se je zadržal tudi zvečer, sta prišla oba napadalec v okrilju teme pred župnišče in sta skušala odpreti vrata. Kuharica pa je menila, da se vrača gospod župnik, in zato je prišla sama odpret... v tistem pa sta že navalila nanjo dva tujca in jo pobila na tla. Pri konfrontaciji je spoznal Pavliča tudi Jože Ferle, ki je pritekel takrat sestrni na pomoč.

Napadalec grozi župniku z dopisnico. V naši kriminalni kroniki je gotovo redek primer, da bi se vlomilec javil napadenemu gospodarju po izvršenem vladu še po pošti. No, to je doživel g. župnik Solan. Ko so prinesli dnevnik vest o napadu na župnišče, se je Flegarič na begu čutil užaljenega. Pisal je župniku iz Ljubljane dopisnico, češ da hoče pojasniti, kako je njega osumil vladu in roparskega napada. Očita župniku, da je prekršil skrajne meje, ker je dal taka sporočila oblastvom. Flegarič pravi, da bo zdaj zaradi členkov uničen...

Preiskovalni organi so ugotovili, da sta pohajkovala Pavlič in Flegarič v Ljubljani, pred napadom v Svibnem sta si nabavila revolverje in naboje, preiskoval pa sta si tudi legitimacijo JRZ in sta z njeno pomočjo pohajkovala po deželi, dobivala sta v raznih krajih prenočišče in prehrano. Uprava zagrebske policije je zasledovala Pavliča zaradi razpečevanja krivega denarja, zaradi nekaterih grehov pa ga je iska-

Andrej Gabršček na mrtvaškem odru

Ugledni publicist g. Andrej Gabršček počiva v mrtvašnici na Vidovdan-ski cesti. Zadnji pot bo nastopil danes ob 17. Pokopan bo na Viču.

Življenje naglo preminulega publicista g. Andreja Gabrščka je lep kos goriške in politične zgodovine predvojne Goriške. Po rodu iz Kobarida, metropole Gregorčičevega planinskega raja, je pokazal že v mladostnih letih izredno nadarjenost in zanimanje za politične, kulturne, gospodarske in socialne pojave v našem življenju. Na učiteljsku v Kopru, tem italijanskem gnezdu ob sinjem Jadranu, se je naučil ljubiti svoj rod in dom in tedaj njegov profesor, sedaj že pokojni istrski narodni buditelj in voditelj Vjekoslav Spinčič je postal njegova zvezda vodnica v vsem njegovem poznejšem javnem udejstvovanju. Že kot mlad učitelj v Bovecu, Kobaridu in na Livku ob tedaj naši beneški meji je Gabršček živahno dopisoval v napredne slovenske in slovanske liste, ki so propagirali slovansko vzajemnost, in se je naučil tudi več slovanskih jezikov.

Nato je zapustil učiteljski stan, se nastanil v Gorici in se popolnoma posvetil politiki, novinarstvu in publicistiki. Razvijal je kar obširno vredno vsestransko delavnost in postal kmalu vodilni politik napredne in nacionalne linije na Goriškem. Vse njegovo delovanje je imelo že v teda-

nji dobi za edino smernico — jugoslovensko edinstvo, neizprosni boj proti črnopolnemu režimu.

Ustanovil je v Gorici svojo lastno Goriško tiskarno, v kateri je tiskal in izdal »Sočor«, »Primorac«, Slovansko, Salonsko in Svetovno knjižnico, »Vedro«, Talijor, »Knjižnico za mladino«, »Venec slovanskih poezij«, »Kazipot po Goriškem«, nebroj beletrističnih, znanstvenih in strokovnih knjig. Znal je navduševati mladino za narodno delo in je ocenjeval njeno prizadevanje z biološkega, psihološkega, prosvetnega in socialnega vidika. Obrazoval je delovni program goriškega obrtništva, mu podajal vse smernice in ga bodril k najpopolnejši narodni zavednosti. Zbiral je sodelavce po vsem slovanskem in slovanskem svetu ter podajal mgljave v vsakem narodno obrambnem delu.

Vsestransko je bilo njegovo nacionalno, publicistično in socialno politično delo. Gabršček je pisal ogrobnite članke gospodarske, kulturne, socialne in politične vsebine, ki so bili prežeti ljubezni do roda in doma, do jugoslovanskega edinstva in vso-slovanstva. Nabiral je med našimi Gorjani na Kobariskem narodne pravilnice in narodno blago, ker je vedel, da se v njem spoznava preteklost, sedanjost in bodočnost narodnega življenja. Izdal je svojo obširno zbirko »Narodne pripovedke v So-

bi s črtnico tudi nagrebško čistočo sošiča. Pavlič je bil že večkrat kaznovan zaradi nespoštovanja ponarejenega denarja in zaradi uboja ter zaradi političnih ingredov. Zato zahtevajo Pavliča v Zagreb takoj po izvršeni preiskavi ali obsodbi. Ker je nevaren, ga bo treba odpredati z močno eskorto. Očitno je postal Flegarič žrtev izkušenega zločinca Pavliča. Svojočasno je bil v vojaški službi, zadnje čase je bil za-sobni uradnik; njegova rodbina je na naj-boljšem glasu.

Drzen vlom v Pacinju pri Ptuj

Ptuj, 24. junija. V noči od petka na soboto so trije nezna-mni zlikovci vladili v trgovino g. Mirka Tobiasa v Pacinju. Že popoldne 17. t. m. so se pojavili v tamkašnji gostilni, ki jo vodi mati trgovca g. Tobiasa. Izdajali so se za prekuščevalce starega železa tvrde Sluga v Mariboru in so kar razpevali z denarjem, bahajoč se, da zaslužijo dnevno po 300 din. Prišli so vse popoldne in so obenem imeli priključno razgledat si okolico. Šele pozno zvečer so se odpravili v smeri proti Ptuj.

Ob 2. jutraj začne g. Tobias smiljiv ropot v prostorih svoje trgovine. Pohitel je tjakaj in v medli svetlobi opazil tri postave, ki so že s silo vdrle v trgovino. Eden izmed njih je opazil, da so zasačeni, pa zakričal na vos glas: »Roke v vis!« Lastnik se je sreč-no izmuznil na prosto in hitel buditi najbliž-je sosede. Ko se je g. Tobias s sosedi vrnil, so jo zlikovci že popihali v noč. Škode last-nik nima velike, odnesli in razmetali so sa-ma nekaj blokov, zvezkov in papirja po

Ženske bolezni: vnetja, nadloge v letih mene, ozdravlja termalno kopališče LIPIK!

predali. Očitno so stikali za denarjem, ka-torega pa čuva lastnik čisto drugje. Plan bi ne bil malenkosten, saj je imel g. Tobias doma pripravljenega 12.000 din denarja, ki ga je nesel prihodnji dan v mesto, da po-ravna nekatere račune. V bližnjem gozdu so našli prihodnje jutro nekaj blokov in papir-ja, kar so bili zlikovci na begu zavrgli. Že ob tleh jutraj je bila o vladu obveščena orožniška postaja v Ptuj in zdaj patrulje vneta zasledujejo nevarno trojico.

Resnica o zadrugi elektrarni v Trbovljah Odgovor predsednika Plavšaka na politično gonjo

Trbovlje, 24. junija. »Slovenec« z dne 19. t. m. je poročal, da se vršil občni zbor zadrugne elektrarne v Trbovljah dne 27. t. m. ob 16. v Društvenem domu in da sem podpisani odstopil na zadnji seji ter da širijo moji pristaši razpoloženje, naj občina prevzame elek-trarno v svojo upravo. Na ta dopis sem dolžan odgovoriti kot takšani predsednik Zadrugne elektrarne in sedanjí podpred-sednik občine sedeče:

Zadruga elektrarne je gospodarsko pod-jetje in mora služiti samo gospodarskim koristim svojega članstva. Njeni člani so le hišni posestniki v Trbovljah, ki potre-bujejo električni tok zase ali za svoje na-jemnike, ne oziraje se na njihovo versko ali politično naziranje.

V zadnjem času, osobito po zadnjem ob-čnem zboru Zadrugne elektrarne, se je za-nesla v odbor zadrugne politična gonja, ki je naperjena v prvi vrsti proti moji osebi. Ta gonja ima tendenco osebnega maščeva-nja nasproti meni in nekaterim drugim funkcionarjem Zadrugne elektrarne zaradi

političnega neuspeha nekega gospoda. Ta si namreč neupravičeno lasti pravico dik-tatorja, ki vse zna in vse ve in hoče, da mu zadruga služi še pred njegovim odho-dom iz Trbovelj kot sredstvo za maščeva-nje onim, katere smatra za krivce svoje politične polomije. To njegovo početje sem nekaj časa poslušal in trpel. Naposled sem pa moral uvideti, da je vsa moja dobra volja, spraviti zadrugo na tir gospo-darskega udejstvovanja, popolnoma za-stonj in sem odstopil. Sodbo o svojem po-stopku in ravnanju onih gospodov, ki so moji odstop povzročili, prepuščam član-stvu na občnem zboru.

Da bi pa jaz ali moji pristaši delali na to, naj občina prevzame Zadrugo elek-trarno v svojo upravo, je zgolj agitacijski slager. Z njim hočejo oblatiti le mene in ono javnost, ki se ne strinja z nazori od-hajajočega gospoda. Prepričan pa sem, da bodo tudi oni, danes že zelo maloštevilni njegovi pripadniki, kmalu spregledali iskrenost njegovega delovanja, kakor so ga uvideli (žal prepozno) dosežani njegovi sodelavci.

»Slovenec« tudi trdi, da banovina nima elektrarne, pač pa obstajajo Kranjske de-želne elektrarne. To pojasnilo je napisal »Slovenec« ali zaradi slabe informacije, ali pa je hotel zavesti javnost v napačno smer. Tudi trditve, da je tok v Celju po 65 par, je smešna, če že ne zlobna, ker je javno znano, da je cena toku v Trbovljah najnižja ter znaša 2.50 din za KW, med tem ko znaša cena drugod po 5 do 8 din od KW ure.

Popolnoma se pa strinjam z dopisnikom »Slovenca«, naj ostane tukajšnja elektrar-na takšna, kakor je bila, kajti le tako bo služila svojim namenom. Da bo to omogo-čeno, naj se razpravljajo v elektrarni le gospodarska vprašanja sporazumno z za-stopniki vseh smeri. Več pa bom lahko po-vedal tam, kjer je mesto za to in to ne gleda, ali bo komu prav ali ne.

ROBERT PLAVŠAK, šolski upravitelj v p.

Smrtna žrtev Ijubosumnosti

Sv. Andraž v Slov. gor., 24. junija. V Vitrmarcu, občina Sv. Andraž v Slov. gorah, je bil pri posestniku Jožetu Tekaču na obisk posestnik Jože Suhač. Zaradi Tekačeve žene, ki je bila tedaj na travniku, je nastal med obema prepri, med katerim je Tekač s revolverjem ostrelil Suhača. Poško-dovanca so prepeleli v bolnišnico, kjer je v četrtki popoldne umrl za hudo rano. Posestnika Tekača, ki se je menda sam prija-vil orožnikom pri Sv. Urbanu, so ti izročili puškarnemu sodišču.

Orožniki so na sodišče prinesli tudi sta-ruški revolver, s katerim je bil Suhač ob-streljen. Tekač in Suhač sta si bila že več-krat v besih in sta se tožarila, dokler ni eden izmed njih plačal prepise s smrtjo.

V bolnišnici so v četrtki zvečer sodno ob-činstvo Suhačevu truplo, ki so ga pokopaj-nj-kov domači nato prepeleli k Sv. Andražu, kjer bo pogreb. Žalostni dogodek je zelo razburil vse tukajšnje prebivalstvo.

Prapor Sokolskega društva v Sovnici, ka-teremu kumajo Nj. Vel. kralj Peter II. in ki bo jutri svečano razvit za tridesetletni-ko društva.

ških planinah, ki so se razširile po vsem goriškem ozemlju. Zbiral je iz naše doma-če govorice vse izredne besede in oboga-til z njimi Erjavčevu zbirko, Pletersnikov slovar, besedni zaklad naše matere go-vorice.

Kot brezkompromisnega nacionalnega po-litika so Gabrščka mnogi nasprotniki oso-vražili in ga preganjali do besnosti, a on ni nikdar klonil. Bil je pač borben človek in trdno prepričan, da se ideje, za katere se je boril, morajo uresničiti. Ob mobilizaciji so ga z mnogimi njegovimi zvestimi somišljeniki zaprli v kazemate goriškega gradu, pač najboljši dokaz, da je bil Ga-bršček moč najčistejšega jugoslovanskega rodoljubja. Vedno je čuval nad njim oko postave, ki je ustavilo vse njegovo časopisje, vojna pa je uničila vsa njegova pod-jetja. Internirali so ga na Wagni, pozneje v Woellensdorfu in slednjič na Dunaju. Tu je sodeloval potem v mnogih pomožnih usta-novah za goriške begunce in je napravil mnogo dobrega vsem, ki so se obrnili na njegov naslov.

Po prevratu je živel Andrej Gabršček več let na Dunaju in se naposled preselil v Ljubljano, kjer je tudi izdal svoje veli-ko delo »Goriški Slovenci«, s katerim je postavil ob 70. letnici rojstva (1934) svoje-mu 50 letnemu javnemu delovanju najlep-ši spomenik. Kakor sočas v »Slovenskem Narodcu« je po vojni prispeval marsikate-ri članek in informacije tudi v »Jutru« Saljiv in vedno vedno razpoložen, prav š-

roko razgledal in poln najrazličnejših živ-ljenskih izkušenj je bil povsod priljubljen družabnik. Obsežno delo Andreja Gabrščka bo pač odsej tvorilo tehtno poglav-je naše kulturne in politične zgodovine, a osebnost njegova bo vsem njegovim vrst-nikom in znancem ostala v nepozabnem spominu.

Spomini na Andreja Gabrščka

Bilo je usodnega 29. junija (Petrovo) l. 1914. V Rihemburgu v Vipavski dolini je obhajala podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda srebrni jubilej. Vodstvo družbe me je kot svojega potovalnega učitelja do-ločilo za slavnostnega govornika. Udelež-ba na proslavi je bila ogromna, saj so prav goriški Slovenci bili za Družbo sv. Cirila in Metoda navdušeni in požrtvovalni ka-kor v nobeni drugi pokrajini Slovenije.

Ko se je po uradni proslavi popoldne razvila velika ljudska veselica s plesom, kar zame ni imelo posebne privlačnosti, mi je bilo prav, ko je prišel k meni pobratim dr. Vladimir Orel (takrat odvetniški kan-didat, pozneje samostojni odvetnik v Go-rici) ter mi povedal, da se odpeljejo s pr-vim vlakom v Gorico. Ker sem tudi sam bil namenjen tja po nadaljnji službenih opravilih, sva brez slovesa neopazeno odšla na postajo. Pri postaji Volčji Dragi sva tu-di gledala neko ljudsko veselico s plesom —

Domače vesti

* Danes bo v Zagrebu otvorena velika jadranska razstava, ki jo ogledovalcem pričara lepota Jadrana, življenja na našem morju in v njegovih globinah. Akvarij so že napolnili z morskimi vodo, ribami in rastlinami. Celotna prireditev je zahtevala mnogo truda, treba je pa tudi dosti pozornosti pri vzdrževanju te krasne razstave. Jadranska razstava v Zagrebu je svojevrsen kulturni dogodek, ki zasluži tudi vso pozornost od strani izletnikov iz Slovenije.

* Nov dom Jadranske straže. Bolj in bolj se prizadevajo posamezni ogranke naše velike pomorske organizacije, da si ustvarijo lastne domove na Jadranu. Preteklo nedeljo je bil v Kraljevičev otvorjen dom oblastnega odbora JS Karlovca. Svečanosti so prisostvovali številni predstavniki in delegati, ustvaritelj pa je posebno toplo čestital in se zahvalil osebnim navzočim saviški ban dr. Viktor Ružič. Dom je kar razkošno opremljen.

Za vroče dni:

Angleško platno, ki se ne mečka. Novi vzorci, nove barve: INDANTHREN.

Din 34.-

SOUVAN

F. KS.

MESTNI TRG 24 — LJUBLJANA

* Nenavaden banket v Sarajevu. Nekaj muslimanskih gostilničarjev in slaščičarnarjev v Sarajevu že nekaj časa ni plačeval gospodarju najemnine. Zato je gospodar Arnatović pogljal gostilnijo na dražbo. Ker ni bilo drugega udeleženca, je gospodar sam kupil na dražbi za celih 72 din zalogo jedil in slaščic. Ker sam ni mogel vsega pojediti, je poklical s čaršije vse nosače, brezposelne, postopaje in drugo revščino, ki so, kakor bi trenili, pospravili izdatno zalogo in polizali vse sklade in krožnike.

* Geraldina Katnikova je prišla na Jadran. V spremstvu svojega očeta g. Katnika, ki je vodja jugoslovanske tursko-prometne pisarne na Dunaju, je prispela njegova hčerka, filmska igralka Geraldina, v Split, odkoder sta nadaljevala pot z ladjo v Dubrovnik. Od tod se bo vrnila na Rab, kjer bo ostala dalje časa na letovanju.

* Žene morejo po večkratni nosečnosti z dnevno rabo pol kozarca naravne Franz-Josefove grenčice, užite na teš želodec, doseči lahko izpraznjen želodec. — Franz-Josefova voda je davno preiskušena, najtopleje priporočana in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 15. 485-35

* Rešil jo je smrti in jo nato pretepel. Kmetovalec Geušić iz Cerja je šel čez gozd in je presenečen opazil, da visi na bližnjem drevesu obešena neka njegova soseda. Brž je priskočil in odrezal vrh. Kmetica je teklebnila na tla in Geušić jo je obudil k življenju. Da ne bi mogli ločiti jezika kaj drugega govoriti, jo je nato pustil na tleh in se skril v grmovje. Kmalu se je kmetica popolnoma ovesitila, vstala in se odpravila proti vasi. Preden je stopila iz gozda, je Geušić skočil za njo, jo ozmerjal, kakaj si li v smrt, nato pa jo je izdatno okolufal, češ: »Da ti preženem tiste neumne misli iz glave!«

Obiščite kopališče Ilirije

Sodoben komfort! — Sončna lega! — Najmodernejšie čistilne naprave! Voda kristalnočista in stalno kontrolirana po drž. higijenskem zavodu. — Posetite nas in prepričajte se!

* Kupil si je krsto in po dveh zločinih je vršil samomor. Brezumni mlačevalni čin poživljal opekarne na Viču očitno noče ostati osamljen v kriminalni kroniki. Iz Kumanovega poročajo o slični brezumnosti. Monopolisti uradnik Gjorgije Petrovič ki ga je nedavno zapustila žena, si je pred nekaj dnevi kupil krsto in nagrobni križ, kar je, spravi v svoji sobi. Da se maščuje za ženin beg, je napadel svojega soseda in njegovo ženo. Soseda je z nožem močno ranil, njegovo ženo pa je s sedmimi udarci razmesaril do smrti. Nato se je vrnil domov in se ustrelil v srce.

znak, da v Vipavsko dolino se ni prispela novica o sarajevski tragediji.

Ko pa sva izstopila na postaji v Gorici, me je tam pričakoval učitelj naše šole na Blanci Tone Turk (že prihodnje leto ga je na Dobrdo raztrgala laška granata kot praporščaka). Prvo njegovo vprašanje je bilo, ali že veva za novico iz Sarajeva. Ker sva zanikala, nama je pokazal črni zastavi na Kastelu in stolnici ter povedal, kaj se je zgodilo. Šli smo skupaj v narodni hotel pri »Zlatem jelenju«, kjer sem običajno prenočeval. V vrtni verandi smo dobili pokojnega Andreja Gabrščka v družbi z dvema mladima slovenskima oficijernima (ime ni sem pozabil, a vem, da sta bila zanesljiva Slovenca).

Seve je bil naš razgovor le o sarajevskem atentatu. V zli slutnji sem izrekel prerokovanje, da bo dogodek imel usodne posledice za avstrijske Slovence, posebno za nas Jugoslovence. Pobratim Andrej pa je dejal zaničljivo: »Beži, beži, ti si vendar star novinar in publicist, zato bi moral vedeti, da zaradi smrti dveh oseb ne more biti posebnih posledic!«

Po tem dnevu se ni potekel mesec, ko so prignali Andreja Gabrščka uklenjenega na Ljubljanski grad. Potem sva se z Andrejem spet dobila šel v svobodni Jugoslaviji v Ljubljani. Prve njegove besede so bile: »Kako resnično si takrat prerokoval v Gorici!«

* Maševanje zapuštene neveste. V Preševu onkraj Kumanovega je 20-letna Bosiljka Simonovičeva hči učiteljica iz Niše, ustrelila s tremi strelj sodnega pripravnika Dušana Dediča. Zaročena sta bila leto dni, zadnji čas pa se je Dedičeva ljubezen ohladila, ker Bosiljka ni imela zadostne dole. Takoj po uboju se je Bosiljka sama jela sodišču.

Zagorijo naj kresovi

dne 4. julija, na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda v dokaz naše čuječnosti in v bodrilo bratom v zamejnih in obmejnih pokrajinah!

* Čin objestnega kmeta. Premožni gospodar Ivan Kovačič iz Odrje pri Sisku je močno objesten, kar je nedavno pokazal zlasti s tem, da je svojemu slaboumnemu hlapcu Tomažu Grahju polil brado z bencinom in jo zažgal. Ubogi hlapec je prestopal hude bolečine. Zadeva je prišla pred sodišče, kjer je slaboumni hlapec zahteval celih 10 din odškodnine. Sodišče pa je bilo manj prizanesljivo in je od sodilo objestnega gospodarja na dva meseca strogega zapora brez pogojno, na 250 din poprečnine, na bolniške stroške za 7 dni zdravljenja in da slaboumnemu hlapcu poleg 10 din kupi tudi novo obleko, ker je bila prejšnja poškodovana pri požaru brade.

* Velika razbojniška družba Stefana Kršulja, ki je imel 47 pajdašev in zaveznikov, je 18 dni morala odgovarjati za svojih 300 zločinov, za vplome in roparske napade. V četrti dopoldne je bila razglašena sodba: Glavni razbojnik Stjepan Kršulj, Ivan Golub in Ivan Puček, so osojeni vsak na 20 let, robije, Dušan Remija na 7 let, vrsta ostalih zločincev pa na zaporno kazen od 6 let do 3 mesece strogega zapora. Oproščenih je bilo 17 zaveznikov. Med obsojenimi so tudi nekateri trgovci in drugi ugledni možje, ki so od zločincev kupovali plen ali jim dajali potuho. Nekateri izmed njih so osojeni na denarno kazen, ali pogojno na zapor.

* V TRNOVO, NA ŽEGNANSKO VESELICO, ki se bo vršila v nedeljo v gostilni pri Slovši, na Kolesijski cesti, so vabljeni vsi prijatelji dobre vinske kapljice. Poštarska godba bo razveseljevala staro in mlado.

* Strahovit zločin v Beogradu. V sredo zvečer, 2 minuti pred odhodom zagrebškega brzovalca, se je primerjal na beograjskem peronu razburjen zločin. Uradnik znanega rudarskega podjetja »Šipad« iz Dobrinja — Drvarja, je sprito velike gručice potnikov ustrelil inž. Tihomirja Divjaka, višjega svetnika v ministru za gozdove in rudnike, in Pavla Biljo, lesnega trgovca iz Drvarja, obenem pa je hudo ranil Bogdana Kalabo, direktorja »Šipadovca« železnice, in Ljubomira Arežino, uradnika vojne bolnišnice. Ves napad se je izvršil v bliskoviti naglici. Ko so Blažević prijeli, je najprej rekel: »Odvajate me v blazinico, jaz sem močno bolan!« Vsa znamenja kažejo, da je zločin res delo nepriljubljenega človeka, ki si je domisljal, da je bil odpuščen iz službe na zahtevo Arežinovega brata, narodnega poslanca, in direktorja Kalabe. Za enkrat ga zaslišujejo na policiji, kjer daje precej zmedene odgovore.

ZOBNI ZDRAVNIK

dr. PUHER

NE ORDINIRA OD 15. AVGUSTA.

* Odkritje radio-aktivnih vrelcev v Meranu. Ze davno vedo tujci, da spada Meran med najkrajše ter razvedrilo in okrepilo najboljše službe kraje, kjer se najprijetneje preživi doba počitnice. Nove atrakcije in udobnosti dvigajo stalno sloves Merana. Tako je elektrifikacija železniške proge in Bolzano in obnova sporednih cest znatno zboljšala zveze tega priljubljenega letovišča. Uredili so tudi velik hipodrom, kjer se vsako leto borijo tekmovalci za milijonske dobitke. Vse to privlači vedno večje množice turistov in je ime mesta Merana združeno z živo predstavo velikih zanimivosti in prijetnosti. Nedavno pa so odkrili tudi radio-aktivni vrelci, ki bo, kakor se vidi, s svojo vodo uspešno zdravil razne bolezni. Odkritje zdravilnega vrelca bo kmalu povod ureditve velike hidro-termalne zdravilne ustanove.

Počitnice v kopališču

GRADO: zelo širna obala, kure s peskom in morsko vodo.

LOVRANA: Idealno bivanje v kopališču na Kvarneru.

LIGNANO: zlatorumen pesek, očarljiva plaža.

LUŠINJ: Lussinpiccolo-Lussingrande, morske kopeli in vodni sport.

POREČ (Parenzo): Biser istrjskih morskop kopališč.

SISTIANA: Odlično kopališče, 20 km od Trsta.

O suplentih volonterjih

Univ. prof. dr. Karel Ozvald je na prošnjo »Društva nezaposlenih profesorov« kandidatur za liste napisal daljši članek, v katerem se izreka proti uvedbi neplačanih suplentov-volonterjev, ki jih kot učitelje na srednji šoli predvideva v letošnjem finančnem zakonu sprejeti dodatek k zakonu o srednjih šolah. Pisec je kot profesor pedagogike na naši univerzi vseskoar po klican, da pove javnosti svoje mnenje o novosti proti kateri so tudi oni absolutni naši univerzi, ki bi prišli v poštev za to brezplačno službovanje. V naslednjem podajamo glavne misli pisca o problemu naše srednje šole ter o vprašanju volonterstva:

Srednja šola ni namenjena obrazovanju najširših ljudskih množic, marveč je njena naloga v tem, da oblikuje že nekoliko prebrane poidece ter jih usposobi za samostojno delovanje v raznih poklicih, kjer je treba poleg strokovne usposobljenosti predvsem zrelega preudarka in visoko razvitega čuta odgovornosti. Kakršna je današnja srednja šola niti od daleč ne dosega tega »srednjega«

* Obisk mrtvim bratom na Dobrdo, Kaivarij in na Oslavju bo veličastna manifestacija, ki jo organizira Zveza bojevnikov v Ljubljani. S tem obiskom bomo počastili naše mrtve junake ob Soči, ki so žrtvovali v času svetovne vihrne svoje najdražje in obudili spomine na prešane grozote. V posebnem vlakcu je še kakih 80 prostih mest, Ljubljanci se lahko se osebno prijavijo danes in jutri. V nedeljo dopoldne bo naša pisarna odprta do 14. ure. Priglasilo se lahko tudi žene in hčerke bivših vojakov ne glede na to, ali so člani naše organizacije ali ne. Stroški za ta edinstveni obisk bojnih poljan znašajo 180 din za osebo. Prijave sprejema še do nedelje Zveza bojevnikov v Ljubljani, Kolodvorska ulica 25.

* Prireditve v San Remu. Mendene prireditve letošnjega poletja v San Remu se nadaljujejo. V mestnem Kazinu se vrstijo umetniške prireditve in razne veselice. Dne 14. in 15. avgusta bodo prirejene razne pomenne tekme. Med njimi bo tekma elegantnih promenadnih oblek, praznik breskev, čarotna razsvetljava pristanišča in čolnov, velika ljudska veselica ter tekmovalne plavaljočih svetilnih objektov. V Ospedaletti in Bordigheri pa prirejajo sporne prireditve z motorji in jadralnicami ter zabavne večere.

Iz Ljubljane

* Poslednja pot mons. Jožeta Abrama. Včeraj ob 16. je velika množica narodnega občinstva spremljala mons. Jožeta Abrama, župnika iz Pevme pri Gorici, ki je prišel v Ljubljano na kratek obisk k rodbini zdravnika dr. Breclja, pa je iznenada umrl, na njegovi poslednji poti na pokopališče pri Sv. Križu. Pred mrtvašnico ob zavodu sv. Jožeta na Vidovdanski cesti je najprej trnovski župnik Cegnar ob asistenci treh kaplanov opravil prve pogrebne molitve, nato pa so pevci »Ljubljane« pod vodstvom komponista Srečka Koporca ubrano zapeli »Blagor mu«. Za križem in za krsto, ki so jo, vso zasuto v vencih in cvetjem, položili v steklen voz, se je zvrstilo veliko število pokojnikovih prijateljev in častilcev. Gorečega planinca so počastili z udeležbo v sprevodu častni predsednik SPD dr. Tomišek, predsednik dr. Pretnar in inž. Pardubski, za škofa in stolni kapitelj kanonik Stroj, stiški opat dr. Kastelic, Rutar za gorški duhovnik, dr. Besednjak in dr. Biteznič za pokojnikove ožje rojake, predsednik Sedejeve družine dr. Česnik, korporativno zbrani Sočani in številno zastopstvo Slovencev od onkraj meje. Pri vaktu na Šmartinski cesti so pevci mons. Abramovi zapeli še »Človek glej« za slovo, a po 15 v pokopališki kapeli pri Sv. Križu opravili poslednje obrede in so krsto položili v jarno, so se v toplih besedah poklonili njegovemu spominu dr. Česnik, dr. Pretnar in Breščak. Bodi velikemu rojaku od sočne Gorice lahka zemlja sredi Ljubljanskega polja!

DANES Večerna telovadna akademija

SOKOLA LJUBLJANA III. na letnem telovadišču za Bežigradom. PRICETEK OB 8. ZVEČER. Po telovadni akademiji prosta zabava.

* »Soča« (matica) se udeležila današnjega pogreba g. Andreja Gabrščka, svojega člana-rojaka, s praporom. Sočani in drugi emigranti se zbirajo od 16. do 17. pred društveno pisarno, Kralja Petra trg št. 8. Odbor prosi polnoštevilne udeležbe!

* Sv. maša zadušnica za pesnika in pisatelja Radivoja Peterlina-Petrinca to v nedeljo 26. t. m. ob pol 9. v kapeli narodne starokatoliške cerkve v Ljubljani na Gospo-sveti cesti 9.

FILME malega formata

(Leica, Contax, Retina itd.) razvijamo v ultra-drobnozornat razvijalcu ter povečamo na vse velikosti s primernimi izrezi.

Foto-Drogerija Ivan Kane, Ljubljana — Nebotičnik.

* Nov grob. V ljubljanski bolnišnici je umrla gospa Alojzija Mozetičeva, soproga žel. revidenta v pokopju. Ugledno pokojnico bodo jutri ob 16. spremenili k večnemu počitku. Blag ji spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

na gornjem Jadranu

UMAGO: prikladno za rodbinsko kopališče.

TRST: Lirična filmska predvajanja v gradu sv. Justa (Castello San Giusto).

PULJ: Velika lirična sezija v areni.

OBIŠČITE POSTOJNSKO JAMO!

Pojasnila ENIT, Petra Kočiča br. 6, Beograd in zdraviliške uprave posameznih kopališč (Azienda di Cura).

Samo še ob 16. in 19.15 uri velika filmska drama z MARLENE DIETRICH
ANGEL
Ob 21.15 premiera za smeh in dobro voljo STANLIO in OLIO na divjem zapadu kot
NEUSTRAŠNA VITEZA
KINO MATICA 21-24
ZNIZANE CENE!

* Izlet omladine JNS na Kočevsko. Obveščamo vse člane OJNS, ki so se prijavili za izlet, da je zbirališče pred Kazino ob 6.45 zjutraj. Odhod bo točno ob 7.15 uri. Odbor.

Kopalne obleke in potrebščine
K. SOSS, Ljubljana, Mestni trg 18

* Kam? se vprašujejo planinci, ki bodo krenili v nedeljo dne 3. julija t. l. ob 5. uri zjutraj z avtobusom iz Tavčarjeve ulice. Slovensko planinsko društvo v Ljubljani vabi planince na izlet neznankom. Vsa mora imeti okovanke in oprtnik ter mnogo vselega razpoložljivega. Število udeležencev je omejeno ter je nujno potrebno, da se interesente prijavijo po možnosti že do ponedeljka dne 27. t. m. v pisarni SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4/1, kjer dobi tudi vse potrebne informacije.

10 izbranih razglednic mesta Ljubljane v albumu je založil fototelegraf »EMTE«. — Preprodajalci jih dobe v trgovini M. Tičar, Ljubljana, Selenburgova ulica.

* Organizacijsko-propagandni odsek Zveze emigrantskih društev poziva emigrante v Ljubljani in okolici, da se polnoštevilno udeležijo pogreba zaslužnega gorškega delavca, pokojnega Andreja Gabrščka!

KINO SLOGA — Tel. 27-30
PATER VOJTEH
IRINA STEPNIČKOVA
ROLF WANKA

* Učiteljske 1898. Da se po 5 letih spet vidimo in proslavimo »svojo 100letnico«, se zbiramo vsi in vse dne 2. julija ob 19. uri pri Bankotu na Šmartinski cesti (kakor ob 35letnici). Na svidenje! Za vse: S. L. Poljanski nasip 16.

Če si na solne niš masti marveč dobi TSCHAMBA FILI!
Drogerija Gregorič drnen.
Ljubljana, Prešernova 5.

* Aretacija specialista za vplome po podstrešjih. V neki hiši v Komenskoga ulici so včeraj dopoldne začutili stanovanca, da na podstrešju neveljben gost uganja »hišne preiskave«. Organizirali so zasedo in zajeli starega znanca kriminalnega oddelka naše policije, 30-letnega klateža in vlomilca Avgusta Sotoška, ki je po rodu iz Podgrede. Pravkar je bil vplomil v dve podstrešni shrambi, a je imel smolo in je ostal praznih rok. Sotošek ima za sabo že veliko vrsto podobnih vplomov in tatvin. Zadnji čas je policija prejela kakešnih 90 prijav, da je bilo na raznih krajih v mestu vplomljeno v podstrešja in shrambe in večina grehov je najhuj njegovih. Sotošek je bil svoj čas član slovečih tatinskih tople, ki jo je vodil cigani Stefan, a jo je policija polovila in takrat je bil tudi Sotošek izgnan iz Ljubljane, potem ko je osedel daljšo kazen.

* Čuvaj Vašega premoženja.

* Čuvaj Vašega zdravja.

Higijska guma Domači proizvod Vvseh strokovnih trgovinah, gospod...

* Matura na mestni ženski realni gimnaziji. Od 40 pripravnih, ki so se prijavile k višjemu tečajnemu izpitu, jih je matura z uspehom napravilo 31, tri kandidatke so bile reprobirane za 2 meseca, šest pa odklonjenih za leto dni. Matura so z uspehom opravile: Baebler Smiljana, Bakarčič Sonja (oproščena ustnega izpita), Batič Rozalija, Bergant Jelka (oproščena ustnega izpita), Biljil Majda (oproščena ustnega izpita), Božič Zora, Bratuž Zdenka, Dolenc Edita, Dolenc Irena, Dragan Vasilija, Fistar Radojka, Fux Nada, Gande Majda, Gorše Tatjana, Gorup Majda, Hočvar Vida, Kodrič Tatjana, Lokar Spela (oproščena ustnega izpita), Luzar Sonja, Moskovč Vera, Müller Lidija, Peterlin Branka (oproščena ustnega izpita), Pogačnik Vlasta, Rajner Anica, Rigler Danica, Rupelj Liza, Sedej Marica, Šarb Dora, Terček Božena, Turk Milena, Učakar Judita.

* Matura na drugi deški narodni šoli na Ruški cesti se vrši za novince v petek 1. julija ob 8. do 12. Starši naj prinesejo s seboj krstni list otroka ali izpisek iz krstne knjige in svoj domovinski list.

* Razstava rib in ženskih ročnih del na drž. nepopolni mešani realni gimnaziji bo za občinstvo odprta v nedeljo dopoldne in ponedeljek popoldne do pete ure. Vabljeni starši sorodniki in prijatelji mladine.

* Rabuka na trgu. Včeraj se je pojavil v Strossmayerjevi ulici bolgarski vrtinar z veliko količino blaga in to kljub izjavi Bolgarov, da bodo do rešitve njihove protestne vloge na mestno tržno nadzorstvo izostali s trga. Ko se je pojavil tržni organ, ki je pozval bolgarskega vrtnarja, naj se odstrani, je nastal silen hrust in truš in ženske so navalele nanj ter se ga dejansko lotile, da je moral moč pobegniti.

* Utopljenca so našli pri Pušencih v občini Ormož. Truplo je bilo že popolnoma v razpadu in je ležalo v vodi najmanj tri tedne. Na truplu ni bilo nobenih znakov nasilja in tudi niso našli nobenih dokumentov, ki bi omogočili identifikacijo.

KINO UNION
Tel. 22-21
Ob 16., 19.15
in 21.15 uri
BELI ANGEL
Film, ki po svoji lepoti ne zaostaja za nepozabnim filmom »Pasteur«. Roman plemenite žene, ustanoviteljice Rdečega križa.

* Vpisovanje na drugi deški narodni šoli bo v četrtek 30. junija ob 8. do 11. ure. Novinci naj pridejo v spremstvu odraslih, ki naj zanje predložijo krstne liste in potrdilo o cepljenju proti kozam.

* Matura na drž. trgovski akademiji je bila ob 7. do 23. junija pod predsedstvom direktorja zavoda. Prišlo se je 33 kandidatov in sicer 32 rednih učencev in učenek ter 1 privatist. Izpit so položili: Bajec Teodor, Ban Albin (privatist), Božič Dagmar, Breclj Marija, Dasko Viktor (z odliko), Dujec Marija, Frangeš Ida, Frangeš Elizabeta, Grabner Marija, Gril Marija, Heričko Pavel, Hvala Marija, Jaki Olga, Jug Emil, Kocjan Adela, Kuhar Vida, Lah Adolf, Laufer Josip, Luther Karol, Orel Milena, Plečko Ivan, Polanec Alica (z odliko, oproščena ustnega izpita), Sekula Martina, Švenšek Maks, Šumer Karel, Voršič Klara, Zei Dušan, Zorčič Alojz. Pet kandidatov bo imelo popravni izpit v septembru.

Iz Celja

* Udeležite se velike sokolske tombole, ki se vrši v Sv. Juriju ob Taboru v nedeljo 26. junija ob 3. uri popoldne. Glavni dobitki: motorno kolo, kompletno pohištvo, žensko kolo, moško kolo, vreča moke, blago za moško obleko in še nad 350 drugih dobitkov.

* KINO UNION. Danes zgodovinski film »SISI« (Cesarica Elizabeta).

* Pododbor UORIR v Celju opozarja rezervne oficirje na kajmakalanske slavnosti, ki bodo 12. julija. Dovoljena je četrtinska vožnja do Bitolja. Prijave sprejema tajnik tov. Vrečko, cinkarna, telefon št. 28, do vstetega 27. t. m.

* Trgovska strokovna nadaljevalna šola v Celju opozarja gg. učne gospodarje in učence, da slovesni zaključek šolskega leta 1937-38 ne bo na praznik sv. Petra in Pavla, temveč v nedeljo 3. julija ob 9. dopoldne.

* Zastrupljenia rib v Voglajni ni povzročila modra galica iz Westnove tovarne, kakor smo bili sprva informirani, marveč modra galica iz kemične tovarne v Gaberju. Westnova tovarna sploh ne izdeluje modre galice.

Iz Maribora

* Meja kliče! Kam! V MARENBERG! Zakaj? Ker tudi tu živimo Slovenci, ki bomo v uvod proslav dvajsetletnice naše svobode vprizorili v nedeljo, dne 26. junija, ob pol 16. uri narodno igr »Deseti brate« na prostem po prireditvi brata Sornika iz Ruš. Nacionalni Maribor s svojimi sokolskimi in obilnimi drugimi društvi poihiti v naš obmejni Marenberg po geslu: »Le naprej brez miru!« Naj bo čvrsta naša meja. Zdravo in na svidenje! Sokol Marenberg - Vuhred!

* Matura na državni realni gimnaziji. V naše včerajšnje poročilo je pokušal muhasti tiskarski škrtalec, ki je povzročil po svoji strani navadi nekoliko zmede. Pravilno se ima med drugim glasiliti Mira (ne Miro) Womer, Danica Sotlar, Janez Bertalančič, Marko Dermovšek, Marjan Finžger, Drago Kogelnik, Mitja Polak in Ričič Rudolf. Pomotoma so bili izpuščeni Milan Roglič, Zdenko Šalda in Drago Skofič.

* Novo planinsko okrevališče. Dne 29. t. m. ob 11. uri otvarjajo poštni uradniki svoje planinsko okrevališče na Petkove mseslu (hoško Pohorje). Ljubitelji našega Pohorja se bod nedvomno v velikem številu udeležili otvoritve te nove pohorske postojanke.

* Vpisovanje na tretji deški narodni šoli na Ruški cesti se vrši za novince v petek 1. julija ob 8. do 12. Starši naj prinesejo s seboj krstni list otroka ali izpisek iz krstne knjige in svoj domovinski list.

* Razstava rib in ženskih ročnih del na drž. nepopolni mešani realni gimnaziji bo za občinstvo odprta v nedeljo dopoldne in ponedeljek popoldne do pete ure. Vabljeni starši sorodniki in prijatelji mladine.

* Rabuka na trgu. Včeraj se je pojavil v Strossmayerjevi ulici bolgarski vrtinar z veliko količino blaga in to kljub izjavi Bolgarov, da bodo do rešitve njihove protestne vloge na mestno tržno nadzorstvo izostali s trga. Ko se je pojavil tržni organ, ki je pozval bolgarskega vrtnarja, naj se odstrani, je nastal silen hrust in truš in ženske so navalele nanj ter se ga dejansko lotile, da je moral moč pobegniti.

* Utopljenca so našli pri Pušencih v občini Ormož. Truplo je bilo že popolnoma v razpadu in je ležalo v vodi najmanj tri tedne. Na truplu ni bilo nobenih znakov nasilja in tudi niso našli nobenih dokumentov, ki bi omogočili identifikacijo.

KINO UNION
Tel. 22-21
Ob 16., 19.15
in 21.15 uri
BELI ANGEL
Film, ki po svoji lepoti ne zaostaja za nepozabnim filmom »Pasteur«. Roman plemenite žene, ustanoviteljice Rdečega križa.

* Vpisovanje na drugi deški narodni šoli bo v četrtek 30. junija ob 8. do 11. ure. Novinci naj pridejo v spremstvu odraslih, ki naj zanje predložijo krstne liste in potrdilo o cepljenju proti kozam.

* Matura na drž. trgovski akademiji je bila ob 7. do 23. junija pod predsedstvom direktorja zavoda. Prišlo se je 33 kandidatov in sicer 32 rednih učencev in učenek ter 1 privatist. Izpit so položili: Bajec Teodor, Ban Albin (privatist), Božič Dagmar, Breclj Marija, Dasko Viktor (z odliko), Dujec Marija, Frangeš Ida, Frangeš Elizabeta, Grabner Marija, Gril Marija, Heričko Pavel, Hvala Marija, Jaki Olga, Jug Emil, Kocjan Adela, Kuhar Vida, Lah Adolf, Laufer Josip, Luther Karol, Orel Milena, Plečko Ivan, Polanec Alica (z odliko, oproščena ustnega izpita), Sekula Martina, Švenšek Maks, Šumer Karel, Voršič Klara, Zei Dušan, Zorčič Alojz. Pet kandidatov bo imelo popravni izpit v septembru.

Iz Zagorja

* Dobra svezra za Medijske toplice. Odkar je upeljana redna avtobusna svezra z vsaki vlaki, je obisk kopališča Medija—Izlake vedno večji. Turjsko prometno društvo pripravlja obširnejšo propagando, da se v naši dolini, ki n

Ob poplavi Rumene reke

Hopa, kjer se Hoangho razgrinja v vsej svoji moči

Univerza plačuje izgubo zaradi postopka, ki se ni obnesel

Angleški juristi se baviijo s pravnim slučajem, ki je redek v življenju in še redkejši v angleški zgodovini. Velika tvornica sladkorja Sugar Beet and Grop Driers Ltd je pred sedmimi leti odkupila postopek za izboljšanje produkcije. Postopek je izdelal ravnatelj oksfordskega zavoda za raziskovanje poljedelstva, Brymar James Owen. Posopek pa se proti pričakovanju ni obnesel. Tvorniško vodstvo izjavlja, da je zaradi tega utrpelo škodo 750 tisoč funtov sterlingov. Zaradi te škode je vodstvo in lastništvo sladkorne tvornice raperilo tožbo proti oksfordski univerzi, to pa zaradi tega, ker je univerza trdila, da je Owen izvršil postopek v okviru svojega znanstvenega delovanja na vseučilišču.

Tožba se je nekaj časa vlekla, ker je univerza odklanjala odgovornost za Owenov postopek. Tako je nastal spor med juristi, kdo je prav za prav kompetenten za postopek na univerzi. Sedanji rektor zavoda A. D. Lindsay izjavlja, da se je vseučilišče pogodilo z lastništvom sladkorne tvornice na odškodnino v znesku 70 tisoč funtov. Pravni svetovalec univerze je svetoval zavodu, naj se raji pogodi, kakor pa zavlačuje pravdo, ker je več važnih prihodov umrlo. 70 tisoč funtov sterlingov pa je tudi za slavn oksfordski zavod visoka vsota. Denar bodo vzeli iz univerzitetnega fonda, vseučilišče pa bo nato prosilo angleško vlado za naklonitev posebne podpore.

Levi hočejo raztrgati krotilca

Buren doživljaj v cirkusu

Na Dunaju gostuje zdaj cirkus Sarasani. V sredo zvečer je bila napovedana predstava, ki je imela na sporedu tudi točko z berberskim levi. Krotilec živali Ronald Schusser je že več dni opazoval, da se loteva živali velik nemir. Vedel je, da pomeni nastop v takšnem času tvegano stvar, kljub temu pa se je odločil, da gre v areno. Iz tega bi se pa bila skoro izcimila strašna tragedija.

Osemletni berberski lev August, ki je bil doslej ena izmed najbolj krotkih živali tega cirkusa, se je pri predstavi v sredo takoj v začetku nastopa vrgele proti krotilcu. Njegov napad je spodbudil še dva njegova tovariša, leva šašo in Sulimana.

Krotilec ni bil na napad prav nič pripravljen.

Skušal je odvrniti nevarnost od sebe na ta način, da se je s hrbotom pritisnil k železnim palicam kletke, prostor pred seboj pa je zabarikadiral s stoli. Toda kakor na povlečje so se levi vneto vnovič pogrnali proti krotilcu. In začelo bi se bilo mesarsko klanje, da ni v kritičnem trenutku stopil v kletko pomožni krotilec Haupt z dvema pomočnikoma.

Posrečilo se mu je, zapoditi pobesnele leve nazaj v njihove kletke in rešiti življenje Schusserju. Občinstva, ki je bilo v cirkusu, se je polotilo velik nemir in del ljudi je zapustil predstavo, da bi si prihranil obetajočo krvavo dramo.

Strašna električna smrt

Samomor, ki ga more tvegati samo obupani človek

Dne 21. t. m. zjutraj je našel lastnik nekega dvorišča v Mödlingu pri Dunaju pred pasjo hiško ogledano človeško roko, ki je kazala sledove hudih opeklin. Mož je o najdbi takoj obvestil uradnega zdravnika, ki je izjavil, da je bila roka odrezana od telesa ob času, ko je nje lastnik bil še pri življenju.

Policijska oblast je na tej podlagi začela poizvedovati in je dognala sledeče:

Neki 23letni brezposelni delavec je trpel na neozdravljivi bolezni in je izvršil ponoči samomor. Splezal je v krošnjo drevesa, mimo katerega gredo žice z električnim tokom visoke napetosti. Roko je privezal na kos žice, na konec žice pa je obesil kamen, ki ga je vrgele na električni vod, da je dobil zvezo z elektriko. Učinek je bil trenuten. Napetost 20 tisoč voltov je mladega moža ubila, poleg tega pa mu je odrezala roko, privezano na žico s kamnom na koncu.

Pes dvoriščenega lastnika je šel mimo drevesa in našel roko na tleh. Prinesel jo je domov. Samomorilca so dobili v krošnji drevesa mrtvega. Na glavi je imel hude opekline.

Poletje v angleški modi

Najnovejši posnetek dveh manekenk na konjskih dirkah v Ascotu. Oblike so iz organdija s cvetličnimi aplikacijami

Jezero je izginilo

V bližini Santiaga de Chile je izginilo jezero Senores s 50 kvadratnimi miljami površine. Čilska geografska družba je takoj, ko so ji to sporočili, poslala v kraj, kjer je ležalo jezero, posebno odpravo, da bi se na licu mesta poučila o nenavadnem fenomenu. Zdi se, da je jezero usahlilo zaradi vulkanske aktivnosti podzemskih sil.

Zdravi četvorčki

V Liverpoolu je 29 letna žena nekega voznika povila svojemu možu četvorčke, tri dečke in eno deklico. Prva dva otroka sta tehtala, ko sta prišla na svet, po tri in pol funta, naslednja dva pa po 2 funta in tri četrt. Otroci so zdravi in bodo po vsej priliki živeli. Mati in oče sta zelo ponosna na svoj blagoslov in sta krstila otroke z imeni zdravnikov, ki so ženi pomagali pri porodu in z imenom babice, ki je stregla porodnici.

Izsiljevalci na Angleškem

Iz poročil v angleških listih je razvidno, da so angleški razbojniki napravili načrt za ugrabljenje dveletnega sina grofice Rentlow, bivše princeze Mdivani, še bolj znane svetu z dekliškim imenom Barbara Hutton.

Javnost ne bo izvedela o podrobnosti tega poskušnega podviga. Znano je samo to, da je vila grofice v Regent Parku močno zastražena. Dostop je dovoljen samo s posebnim izkazilom. Scotland Yard je natančno obveščen o načrtih razbojnikov, ki so hoteli ugrabiti grofičnega sina samo zato, da bi od matere dedične Woolworthovih milijonov izsilili veliko odkupnino.

Kamela utiona

pri napajanju

V londonskem živalskem vrtu je utiona kamela, ena izmed živali, katere je lani o božiču poklonil Angliji kralj Ibn Saud. Ena izmed teh kamel je poginila med prevozom v Evropo, ostale tri so vodili vsako jutro k jezeru, da so se napile vode. Pri napajanju je žival zagazila globoko v vodo in čeprav so bili pazniki takoj pri rokah, je vendar niso mogli več rešiti žive.

Veliko naplačilo s čekom

S čekom za tri milijone dolarjev je izročila naplačilo za kupljeno hišo 30 nadstropnega Lincolnovega hotela v New Yorku mlada milijonarka Marija Kramerjeva. Lastnik ji je prodal palačo z inventarjem vred za sedem milijonov dolarjev. Mlada milijonarka se bo posvetila sama vodstvu podjetja. Hotel stoji v eni najodličnejših četrti New Yorka ter ima 1400 sob.

Imena na kolesih

Angleška prometna policija pripravlja precej ostre ukrepe proti kolesarjem. Vsak biciklist bo moral imeti zvečer luč spredaj in zadaj, poleg tega bo treba na vsakem kolesu pritrčiti uradno potrjeno tablico z imenom, priimkom in točnim naslovom lastnika kolesa.

Freud v Londonu

Dr. Sigmund Freud, utemeljitelj psihoanalize, se je preselil z Dunaja v London, potem ko se mu je posrečilo dobiti potni list, da se je lahko izselil iz bivše Avstrije

Zepet nov srečen par

V Nahantu, Massachusetts, se je omožil najmlajši sin prezidenta Roosevelta, John Roosevelt z miss Ano Lindsay-Clarkovo. Novoporočena (slika) odpotujeta na poročno potovanje v Evropo

Oče policist, sin zločinec

V izvrševanju službe je ustrelil lastnega sina

V izvrševanju svoje odgovorne službe je te dni ustrelil ameriški policijski uradnik Ernest Keen svojega 22letnega sina, ki je igral v čikaškem podzemlju veliko vlogo pod psevdonomim »prikazen«.

Policija v Chicagu je že dolgo iskala nevarnega razbojnika, ki je izvršil šest napadov na bencinske črpalke in nato oplenil tudi bližnje restavracije. Iz opisov, ki so mu bili na razpolago, je prišel Ernest Keen do zaključka, da ni nevaren bandit nihče drugi kakor njegov lastni sin, ki je že zgodaj zašel na kriva pota. Keen se je takoj ponudil, da bo sam uredil to zadevo. Izjavil je, da raji sam pade od roke zločinskega sina, kakor doživi, da bi bandit ubil kakšnega njegovega nedolžnega tovariša. O tem, da se bandit ne bo dal prijati gladko, je bil Keen prepričan.

Pred dnevi so izvahali detektivi, da bo »prikazen« iz čikaškega podzemlja prišla na obisk k nekemu prijatelju v Chicagu. Bila je pripravljena na spopad z njim. Ko je stopil 22letni Keen v stanovanje svojega prijatelja, je našel tam svojega očeta. Ta ga je pozval, naj dvigne roke kvisku. Toda sin je takoj segel po samokresu ter oddal strel proti očetu. K sreči ni zadel. Nato je segel po orožju banditov oče. Meril je boljše in njegova svinčenka je sina takoj pogodila.

Toča krogel za bežečimi jetniki

Deklica ukanila paznike in odpeljala tri bandite

Devetnajstletna Klavdija Jeffova, o kateri je ameriška policija že dolgo sumila, da ima zveze z razbojniki, je omogočila trem ameriškim banditom najnevarnejše vrste pobeg iz ječe.

Razbojniki so bili zaprti v jetnišnici Sugar v Teksasu. Jeffova je umela z nenavadno prebrisano bistro premetiti jetniške paznike, da niso bili dovolj pozorni na svoje varovanje. S svojo lepoto in zgovornostjo je zadržala paznike, ki so imeli službo na dan pobega. Banditi so pobegnili.

li z avtomobilom, ki je imel jeklene plošče za slučaj spopada s policijo. Navzlic temu so pazniki v zračnem trenutku spoznali žensko ukano ter so obsuli bežečo avto s točo krogel.

Klavdija Jeffova ni izgubila poguma. Oddirjala je z razbojniki v svobodo in policijski avtomobili, ki so nekaj časa sledili njenemu vozilu, so naposled izgubili begunce izpred oči. Zdaj išče policija, kam se je skrila Jeffova s tremi pajdaši, toda izvedeti ne more ničesar.

Potepuh podedoval posestvo

Dediča so odkrili v ječi ...

Neki 56letni potepuh, ki sedi s svojimi pajdaši v ječi v Villa Devoto, je postal čez noč bogat mož. Ko je policija pregledovala prstne odtise kaznjencev in so ugotovili, da se eden piše Nicanor Garcia del Rio, je planil pokonci ječar ter povedal, da mož s tem imenom ni noben razbojnik, marveč bogat dedič, ki ga že dolgo iščejo dedične dedščine. Njegov delež ni majhen, znaša četrtilijona pezov...

L. 1903. je odpotoval Nicanor Garcia del Rio s svojim bratom Pedrom iz Španije v Argentino. Pedro je imel potrpljenje in vztrajnost in je ostal na zemlji. V Chubutu si je toliko prihranil, da je kupil posestvo. Nicanor pa ni imel stalnosti, potepal se je iz kraja v kraj in je vedno bolj propadal.

Pred šestimi leti je Pedro umrl. Nicanor je bil na njegovem pogrebu, a se ni brigal dalje za zapuščino, ker je imel Pedro nečakinja, ki je prijavila svoje zahteve kot dedična. Toda oblasti so njene zahteve odbile in prisodile zapuščino Nicanorju, ki pa ga niso mogli najti, ker je bil noč in dan na potu. Zdaj so ga odkrili v ječi in upajo, da bo sklenil svoje stare dni v svobodi na posestvu pokojnega brata.

Zagonetna smrt

V Thionvillu so našli v kupeju nekega vlaka mrtvega s prestreljeno glavo. Iz listin je razvidno, da je to nek Hilarijon, ki je živel v Parizu in se je bavil s tihotapstvom

Telefonistka in milijonar

Osemnajstletna telefonistka Laurina 18letna telefonistka Laurina Mac Donalova, ki je bila doslej uslužbena pri telefonu v Ontariu s plačo štirih funtov na teden, bo v najkrajših dneh zapustila svoje mesto in podala roko v zakon 20letnemu milijonarškemu sinu Danijelu G. Dodgeju. Ženin je sin znanega milijonarja. Že dolgo se je plela ljubezen med njo in milijonarjevim sinom in starši ženina so se ji upirali. Šele ko so spoznali, da je odgovor zamen, so privolili v zvezo.

Kupuj domače blago!

Nova angleška ministrstva Močne strehe in še močnejše kleti z zaklonišči proti bombam

Angleška vlada je že pred časom napravila načrt za zgraditev novih poslopij štirih ministrstev, in sicer ministrstva za letalstvo, trgovino, promet in javna dela. Vsa ta poslopja bodo imela tudi močna betonska zaklonišča proti napadom iz zraka.

Začeli so že podirati sedanje prostore, v katerih se nahajajo nešteta ministrstva. Proračun za zgraditev palač predvideva 120 milijonov din izdatkov. Stavbe bodo dovršene šele l. 1942 ter bodo popolnoma spreminile zunanje lice Whitehalla.

Največjo pozornost posvečajo gradbeniki palači ministrstva za letalstvo, ki bo merilo od tal do vrha 40 m, v dolžino pa bo imelo celih 200 m. Ta zgradba bo iz najmočnejšega železobetona. Streha bo tako močna, da je bombe manjšega obsega ne bodo mogle resno poškodovati. Tudi podi v višjih nadstropjih bodo izredno odporni. Posebnost v tem poslopiju bodo kleti, kamor bodo lahko brez strahu bežali ljudje ob letalskih napadih. Tam bodo tudi lahko spravili na varno vse arhive.

Ljubezen hodi svoja pota 21 letni delavec se ženi s pohabljeno 65 letno vdovo

Na deski poročnega urada v Birminghamu visi že nekaj dni oznanilo, da se bosta vzela 21letni Reginald Porter, delavec, in 65 letna vdova z eno samo nogo Ana Hopkinsova, mati trinajstih otrok. Birminghamске ženske stikajo glave in ugibajo, kaj je ta nenavaden parček privedlo skupaj.

Ko so izvedeli sorodniki delavca in vdove za nameravano poroko, so takoj odšli na poročni urad in protestirali proti njuni zvezi. Oblast je torej pozvala ženina in uradnik mu je razložil, kaj pomeni zakonska skupnost s takšno žensko kakor je

njegova nevesta. Toda Porter je pokazal nenavadno trdnost v svojem sklepu in pravi, da bo vzel Hopkinsovo vdovo za ženo tudi, če mu še toliko naklepljejo zoper njo.

Hopkinsovo pozna zdaj tri leta. Letos v januarju je najel pri nji sobo in pravi, da se počuti tam kakor doma. Uradniki, ki jim je poverjena sklenitev poroke, majojo z glavami, ko vidijo, da nobeno pametno prigovarjanje ne zaleže. Porter in Hopkinsova se vzameta 2. julija, a njuna svatba bo čisto tiha, da ne bo motila sorodnikov, prijateljev in znancev.

ANEKDOTA

»Mr. Shaw, kaj pravite, kakšno žensko naj vzamem za ženo?« je vprašal pisatelja neki srednjeversten avtor. Shaw je odvrnil: »Najboljše bo, če si poiščete takšno, ki ima dovolj pameti, po možnosti za dva...«

VSAK DAN ENA

Drama v levji kletki.

(»Ric et Rac«)

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

Zgodovinski roman

Predsednik senata, Garnier, je izpregovoril nekaj stavkov v prilogi Saksonski, nato je lepi Fontanes v obširnem nagovoru podprl stališče svojega prijatelja Talleyranda. Knez Neuenburški, Berthier, je prepustil odločitev cesarju, ker so bile po njegovih mislih vse tri možnosti enako ugodne.

Torej ni prodiral nobeden izmed predlogov. Ena sodbja je razveljavljala drugo. Zato so s tem večjo napetostjo čakali Fouchéjevega govora. Vsi so se nadejali, da bo stari zastopnik jakobinske stranke dokončno odbil avstrijski načrt. Napoleon je pričakoval še več: ime Marije Walewske.

Nazadnje se je dvignil v širni dvorani suhi, rezki glas policijskega ministra. Kakor je bilo pričakovati, se v njegovem govoru ni manjkalo zavratnih misli:

»Kakor hitro je cesarjeva razporeda omogočila presjelo sedanega vprašanja, sem jel premišljevali, ali si njegovo veličanstvo ne bi moglo izbrati neveste, ki ne bi bila vladarske krvi. Priznam, da sem bil takrat takih misli. Toda korenitejši pretres evropskega položaja in pravih državnih koristi me je prepričal o moji zmoti. In to, da ni nihče izmed vas omenil možnosti take zveze, me bolj in bolj

potrjuje v mnenju, da se cesar ne more poročiti z zasebnico, kakršna je bila bivša cesarica.«

Člani tajnega sveta so se spogledali, nato so uprli oči v Napoleona. At je bil kakor brez sapa. Kaj je govoril malopridnež? Prav on je bil tisti, ki naj bi predložil Marijo Walewsko, in zdaj je priporočal princeso!... Odkod ta preobrat? Se pred dvema dnevnoma je bil vprašal Fouchéja: »Kako kaže najina stvar?« »Povsem tako, kakor vaše veličanstvo želi,« je bil odgovoril vojvoda Ctrantski. In zdaj je govoril takole! Kaj se je bilo zgodilo? Ali je bilo to izdajstvo? Čemu? Kaj je moglo biti Fouchéju do tega, da je igral tako nevarno igro? ... In zdaj je celo nadaljeval... Javno mu ni mogel vzeti besede. — Z jezo v srcu se je Napoleon brzdal in ga poslušal.

...Ne, da ne bi bilo moči najti, morda v najneposrednejši bližini. Žene ali dekleta, ki bi s svojo milino in plemenitostjo, z redkimi darovi svojega duha in srca povsem zaslužila krono. Ali, ker je izpraznila to slavno mesto resna državna potreba, naj z vso spoštljivo odločnostjo vdanega služabnika rečem, da cesar nujno potrebuje ženo iz vzvišene rodbine, tako da bo v njegovi zvezi ponazorjena strnitev stare družbe z novo in bodo imeli Napoleonovi otroci pradede, ki se izgubljajo v jutrnjem mraku zgodovine...«

To so bile skoraj iste besede, ki jih je rabil Napoleon sam, ko je prvič izkušal pretipati Fouchéju obisti v tej zadevi. Čudno pikro so zdaj zvenele iz Fouchéjevih ust. Jeza je pordečila ce-

sarju blede lica. Glasno se je useknil. Nato je tako živčno vzel ščepec tobaka, da se mu je razsul po telovniku in po preprogi.

Navzočni so bili razumeli, da meri Fouché na Marijo Walewsko, in dasi so bili vajeni njegove predznosti, so se vendar ustrašili. Sredi občega kakega molka je vojvoda Otrantski mirno nadaljeval:

»Sicer pa cesar preskrbno pazi na svojo slavo, ki je, lahko rečem, najdragocenejši zaklad vseh Francozov, da bi mogel misliti na kako drugo zvezo kakor z vladarsko rodbino. Kar se tiče izbire same, se mi zdi ženitev z Avstrijo najboljša. Torej glasujem zanjo.«

Napoleon se je do krvi ugriznil v ustnico. Spet je po bliskovito zagledal tisti prizor v kočiji, ko mu je Fouché ponujal svojo pomoč. Kako neumen je bil, da ga je poslušal. Kako neumen, da se je dal zapeljati njegovi dobro premišljeni zvijači, češ, da mora pripraviti razpoloženje! Bedaki! Srčnih zadev ni dobro zaupati podrejenemu človeku. Mar bi se bil zanesel nase ter, ne meneč se za mišljenje svetovalec, oznanil rodbini in Franciji svojo voljo. Če bi se bil kje pokazal odpor, bi ga bil potlačil z eno besedo... Zdal pa...

Bodi si, da so se ostali člani sveta, ki jim je še dal besedo, sami od sebe nagibali k princesini stranki, bodi si, da jih je jasno izraženo mnenje policijskega ministra, ki mu niti cesar v zlic svoji vidni razburjenosti ni oporekal, potegnili za seboj — vsekako so Ségur, Clarke, Gaudin, Regnier in

celo Savary, ki je bil Fouchéju zaklet sovražnik, v bolj ali manj navdušenih govorih pritegnili temu nazoru.

Ostal je še Duroc. Ta je zaničljivo pogledal Fouchéja.

»Gospod policijski minister se je gotovo iz zgolj političnih razlogov izrekel zoper vsako nevesto, ki ne bi bila vladarske krvi. Vendar: ali gre tu samo za politiko? Ali se sme gibati cesar res samo v takem temnem krogu? Njegova veličina je dovolj utrjena in ne potrebuje opore. On lahko deli svoj prestol z vsako, kdor koli bi bila — princesa ali ne princesa — da mu je le porok za njegovo srečo. Francija in njena vojska že naprej pozdravljata njegovo izbero.«

Ta zvesti človek je torej vendarle povzdignil glas za Marijo Walewsko. Napoleon ga hvaležno pogleda. A Duroc je prepoznen in ne najde odmeva. Fouchéjev zgled in vpliv bi bila potegnili vse za seboj, če bi bil imenoval Marijo Walewsko. Murata, Louisa in Cambacérès, vse neodločne in plašljive, bi bil združil na podlagi njihovega skupnega sovraštva do Avstrije. Fouché, ki bi bil lahko zbral večino v podporo cesarjevi želji, je uskočil v avstrijski tabor ter odločil posvetovanje njemu v korist...

Kako se bo odločil Napoleon?

Med tem, ko so zadnji ministri govorili, je premišljeval. Nemogoče se mu zdi, da bi zdaj, že izgovorjenemu mnenju svetovalec na kljub, povišal ljubico v cesarico.

Mali oglasi

Služba dobi

Beseda 1 Din. davek 3 Din za štiro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Upokojenec
kmetijske stroke, dobi mesto kot upravitelj na graščinskem posestvu. Ponudbe z živitopisom, event. referencami na ogl. odd. Jutra pod »Upravitelja«. 15241-1

Mladega pomočnika
sprejme takoj pekarna Cvelbar Franc, Radeče pri Zid. mostu. 15257-1

Izurne šivilje
za stalno sprejme trdka K. Soos, Mestni trg. 15244-1

Mlada natakara
priključna, čedne zunanosti, dobi takoj službo. Predstaviti se v soboto 25. t. m. od 11. do 12. ure dopoldne. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15263-1

Dimnikarskega pomočnika
sprejmem za takoj. Ivan Stumberger, Slovenjgradec. 15204-1

Prodajalka
izurno v slaščičarni, staro 25-30 let, samsko, z dobri referencami, sprejem. Prednost imajo one, ki so izvečane pri Express aparatu za kuhanje kave. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prodajalka slaščice«. 15228-1

Brivski pomočnik
dober delavec, dobi stalno mesto s hrano in stanovanjem v hiši. Nastop 27. junija. Ponudbe na naslov Anton Janžekovič, Strazišče pri Kranju. 15174-1

Prvovrsten sofer in strežaj
za gospodo dobi takoj mesto. Nemščina in nekaj angleščine pogoj. samo najboljša reference. Mesto stalno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15152-1

Drugo hotelsko kuharico
iščem za takoj. — Hotel »Novi svet«, Maribor, Jurčičeva ul. 15092-1

Poslovodjo
Išče večja tvornica žepic v primorski banovini. V posest pridejo samo delavne, znesljive in energične moči. Posužne ponudbe s imeni podatki in resnimi referencami na ogl. odd. Jutra pod »Poslovodje«. 15041-1

Vajenci (ke)

Beseda 1 Din. davek 3 Din za štiro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Šiviljsko vajenko
sprejme boljši salon v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15265-44

Pekovskega vajenca
krepkega, starega 14-16 let, iščem za takoj. Ivan Intihar, pekarija, Nova vas pri Rakeku. 15183-44

INSERIRAJ V »JUTRO«

Les

Beseda 1 Din. davek 3 Din za štiro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Hlodov
smrekovih in jelovih, kupimo vsako količino, franco vagon. — Parra žaga Rog. d. z. o. z. Podstenica, pošta Toplice pri Novem mestu. 254-15

Kapital

Beseda 1 Din. davek 3 Din za štiro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Hranilno knjižico
Kmetijske posojilnice v Ljubljani, na dan 100.000 — prodamo. Ponudbe z navodno ceno je poslati na ogl. odd. Jutra pod »Knjižica«. 15088-16

V najem

Beseda 1 Din. davek 3 Din za štiro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Stoječo travo
vzajem v najem, oziroma kupim. TONE HUČ, Vegova ul. 10. 15264-17

Lokali

Beseda 1 Din. davek 3 Din za štiro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Specerijsko trgovino
dobro vpeljano v centru Ljubljane, ugodno prodam. Ponudbe pod »Zasluzke« na ogl. odd. Jutra. 15266-19

Brivnica

dobro vpeljana, v centru mesta, naprodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 15212-19

Trgovski lokal

center Ljubljane, pripraven za karkoli, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15188-19

Krčmo v Zagrebu

dobro dočeto, prodam radi družinskih razmer. — Cena zmerna. Gine Košir, Zagreb, Ilica 126. 15171-19

KLIŠEJE

END IN VECBARVNE

Jugografika

SV. PETRA NASIP ST. 23

Posest

Beseda 1 Din. davek 3 Din za štiro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Večje število parcel
kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in pa stanovanjskih hiš ter vil ima naprodaj, gradbeno strokovno zbirna posredovalnica

Kunaver Ludvik

Cesta 29. oktobra 6. Te telefon 37-33. Pooblaščen graditelj in sodni cenilci za nasvete brez plačila na razpolago. 25-20

V Kočevju

Podgorška ul. 279 prodam lep, skoro novo, zidano hišo, obstoječo iz 2 velikih sob, 1 majhne, kuhinje, šrambe in lepega vrta okoli hiše. Bog. Juvanc, Kibinica, Dolensko. 15172-20

Stanovanje

Beseda 1 Din. davek 3 Din za štiro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje
oddam v centru. Več v ogl. odd. Jutra. 15226-21

Soba odaja

Beseda 1 Din. davek 3 Din za štiro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanj 4 zmesek 17 Din.

Boljši gospod
soliden, išče sobo s separiranim vhodom s stopniščem, solčno in zračno, s souporabo kopalnice. Pisemne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soba in kopalnica«. 15200-23

Soba

s posebnim vhodom, lepo opremljeno, oddam. Šmartinska cesta 10. 15192-23

Opremljeno sobo

strogo separirano, oddam v centru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15157-23

Veliko prazno sobo

alično, oddam za pisarno, obrt ali stanovanje v centru Ljubljane. Mestni trg 11, I. nadstropje. 15187-23

Dijaške sobe

Dva dijaka sprejme učiteljska družina v Celju na stanovanje in vso oskrbo. Na razpolago glasovir, vrt, pomoč pri učenju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 15251-22

Botot
Dobro negovana usta. Botot peneta se pasta za zobe. Ona dela zobe bleščeče bele in desinficira usta. V modro-belo prigrizni tuhi po dnu 5-8-15.

Tisoče zahval prejema »MORANA«

MORANA
SMRT PLESAVOSTI
»LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI INZRASTEJO NA PLESASTEM MESTU—ODSTRANI PRHLJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE KORENINE—POSILJAMO PO POVZETJU—STEKLO 50c»

ZAHVALA

Vsem, ki ste našega draga

RADIOVOJA PETERLINA-PETRUŠKO

osebno ali v duhu spremili na njegovi zadnji poti ter mu tako potrdili svojo zvestobo, naša iskrena hvala. Prav posebno se zahvaljujemo kamniškemu narodnim društvom, Udruženju četnikov, g. župniku Lavricu ter vsem pokojnikovim tovarišem in prijateljem, ki ste vzile drugačnemu pritisku tolažili nas, obdali pokojnika s cvetjem in ga v tako velikem številu zvesto spremili na poti, ki se ji nihče ne izogne. Vsem od blizu in daleč: srčna hvala!

KAMNIK, 24. junija 1938.

ZALUJOČI SVOJCI IN PRIJATELJI

Vilko Baebler

ravnatelj Zadrzne elektrarne v Ptuj

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo 26. t. m. ob 17.30 izpred hiše žalosti, Florjanski trg 1, na mestno pokopališče v Ptuj.

PTUJ, 24. junija 1938.

Globoko žalujoči: FANI, soproga; ELI in VILMA, hčerki

Javljamo žalostno vest, da je naš zvesti član, eden najstarejših slovenskih novinarjev in publicistov, gospod

Andrej Gabršček

včeraj nenadno preminul.

Pogreb bo v soboto 25. t. m. ob 17. uri, izpred mrtvašnice Zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti.

V Ljubljani, dne 24. junija 1938.

Jugoslov. novinarsko udruženje
sekcija Ljubljana

100 uspehov na en oglas v »JUTRO«

Lahka letna oblačila,
vetrni suknjiči,
perilo itd.
prodaja najceneje
PRESKER,
Sv. PETRA C. 14.

Izjava

Vijudno opozarjamo vse naše cenj. odjemalce, da gosp. Ferdo Požek ni upravičen sprejemati za našo knjigarno naročil in plačil.

Ljubljana, dne 23. junija 1938.

Nova založba,
Ljubljana.

»KA-LE-FLUID«

Pizjološki ekstrakt iz življenjetvorne žleze močne in zdrave živali »KA-LE-FLUID« se pri. poroča v vseh primerih, kjer je delovanje žlez oslabiljeno in pri stanju, ki je posledica tega: preutrujenost, živčna oslabelost, popolna nevravznanja, »KA-LE-FLUID« krepi živčni sistem in jači organizem. Brezplačno detajlna literatura, zahtevajte: Beograd, Masarykova 9, Miloš Marković. »KA-LE-FLUID« se dobiva v lekarnah, Reg. S. br. 5300/32.

AGENTA IŠČE

tovarna, ki izdeluje pribor za jelo iz aluminija, blago iz bakelit in pirotehnične predmete, za Ljubljano in Dravsko banovino. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod št. »955«.

immerfrisch
Ceneno pripravljane sadja za steno
(vedno svež)

Samo 10 minut kuhanja.

Tudi za diabetike brez ali z malo sladkorja.

D. Pechmajou & Cie, Zemun

Zakaj

Zakaj

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

Zato,

morajo trpeti dojenčki na kožnem vnetju in nadležnih izpuščajih?

morajo trpeti matere, da jih pri dojenju deteta mučijo razpoke in razbolele prsi?

ker matere še ne vedo za hitro in zanesljivo pomoč, ki jo nudi obema edino

pravo rastlinsko mazilo

»OKAMA«

Dobi se v lekarnah in drogerijah, škaticla Din 8.—. Razpošilja proti predhodnemu nakazilu 10 dinarjev (tudi v znakah):

Lekarna Mr. J. Obiak,
St. Vid nad Ljubljano.

ZAKLETI GRAD

Da ti razložim, vse, kar občutiš, prihaja od električnih valov, ki so razne dolžine.

Najdaljši so radio-električni valovi, nato toplotno-svetlobni in ultra-violetni! Midva sva iznašla najkrajše valove, ki jih lahko proizvaja človek. Kakor vidiš, je stvar čisto preprosta.

Midva pa hočeva dobiti še krajše valove, hipnotične valove. Če uspeva, bova osvojila svet.

Če se aparat na tebi obnese, bova lahko hipnotizirala vsakogar in ves svet bo v naši oblasti.

To je strašno!